

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 41(655) KAINA 10 ct.

MONTREAL, 1959 m. SPALIO-OCTOBER 7 d.

PRICE 15 ct. XIX METAI

Politinių įvykių savaitė

CHRUŠČIOVAS NENUMATYTUOSE SUNKUMUOSE,
AR PRADEDA NAUJAS IMPERIALISTINES
AVANTIŪRAS?

Indija sovietijai atsistojo skersai kelią? — Vokietijos ir Tai ano logikos susikū timas. — Dėl Berlyno karas nekilsias. — „Viršūnių“ konferencija 1960-ųjų metų pradžioje? — Tito prieš Mao. — Nehru prieš Ču-Enlai. — Ką Eisenhoweris teigė, Chruščiovas patvirtino. —

Chruščiovas, neataušinęs Maskvoje padų po Amerikos, nuskubėjo į Peipingą, pas draugą Mao-Tse-tungą. Bet ir ten jam, kaip atrodo, degė padai. Į „taikingiausių pasaulyje“ sovietų kelius ir vingius išpajinojo nemažiau taikinga ir dar daugiau „neutrali“ Indija. Mao su Ču būtu sau grobė Indijos žemes, kaip grobė Korejoje ir Indokinijoje. „Tai kingumo“ principų besilaikydami ir vykdydami Maskvos lanus, Kinijos komunistai, po užgrobito Tibeto, įsiveržė į Indiją. O čia Chruščiovas gi pradėjo „taikos akciją“. Jis apie taiką kalbėjo Jungtinėse Tautose ir su Eisenhoweriu. Taika, ir taika, o čia... grobi mas. Kaip suderinti? Ir

CHRUŠČIOVAS PEIPINGE
PRAKALBĖJO NEGIRDĖ
TA LIGŠIOS KALBA.

Chruščiovas, priešingai so vietinei praktikai, komunistus pradėjo mokytį... taikos! Gir di, niekas komunistais nepasitiks, jeigu jie ne gera valia prijungs sritis ir žmones, bet jėga, prievarta, karu... Taip sakant, sako Chruščiovas, žmonės nepatikės, kad pas ko munistus geras gyvenimas. Jeigu niekas gera valia pas ko munistus neina ir reikia vis kas užkariauti, tai tas reiškia, kad komunistų santvarka yra bloga, žmonės jos nenori, ja nepasitiki.

Kadangi visi žinome, kad KOMUNISTAI NIEKUR GERA VALIA NIEKO NE UŽĖMĖ IR VISA, KĄ JIE TURI, YRA UŽGROBTA KARO BŪDU,

Kai ir kyla klausimas, kam vi sa tai Chruščiovas kalba? Ar todėl, kad nenori netekti vie nintelio iš „nautraliųjų“ — Indijos, su kuria Maskva bro liaujasi? Ar Chruščiovas su galvojo kokį naują imperialis tinį triuką? Kad imperialisti ni, dėl šito nėra jokių abejo jimų, nes jis ruošiasi į „pasku tinį ir lemiamąjį mūšį“, bet kodėl dabar ir kodėl tokių iš kilmių, kaip Kinijos pervers mo dešimtmečio proga? Gal todėl, kad nori numušti Mao ir Ču išdidumą, nes juos mo kina taikos ir kaip tik tai tada, kada jie jau yra pradėję žygi ti Indiją. Bet gal yra ir kitos užmačios, dar toliau siekian čios? Gal tai nauja taktika — ramiu būdu grobti laisvus kraš tus?

LOGIKOS CHRUŠČIOVAS GI NETURI.

Jis kalba, kad yra dvi Vo kietijos — rytinė ir vakarinė, — ir esą tegul jos ir bus, ir jas reikia pripažinti. Bet kai logiškai kalba užvedama apie dvi Kinijas — kontinentinę ir salose, tai jau negerai, ir Chruščiovas dviejų Kinijų nenori pripažinti, nors jos taip pat, kaip dvi Vokietijos, yra.

Idomu, kad ilgai tylėjęs Ju goslavijos diktatorius Tito, pa galiau neiškentė. Kai Kinijos komunistai įsiveržė į Indiją, Tito, taip pat, kaip ir Indija, sa ve laikydamas „neutraliu“, TITO KRITIKAI PASISĖ KĖ PRIEŠ MAO.

Pasaulio lietuvių sostinėje

RAŠO EDVARDAS ŠULAITIS
CHRUŠČIOVAS PAŽADĖJO IŠLEISTI
KUN. J. PRUNSKIO MOTINĄ

Jis užtikrino dienraščio „Draugo“ redaktoriui, kad jo Kaune gyvenanti 72 metų amžiaus motina galės atvykti į JAV.

Kun. J. Prunskis Chruščio vą sutiko National Press klubo patalpose Washingtone rugsėjo 27 d. ir ten paprašė. Jis pa sakė, jog formalų prašymą jau yra įteikęs Chruščiovo žmonai Blairname. Chruščiovas tada pa reiškė: „Aš tai padarysiu“.

Čikagietis kunigas pradžioje kreipėsi į Chruščiovo žmoną, nes jis pats dar nebuvo grįžęs iš pasitarimo su prez. Eisenho veriu. Pradžioje rusai nenorė jo suteikti jam pasimatymą su Chruščiovo žmona, tačiau po ilgų prašymų sutikė įleisti „vie nai minutei“. Tačiau įėjęs į Blair namą, kun. J. Prunskiu Chruščiovo žmona leido ilgiau pasilikti, kol šis išaiškino visą reikalą. Kun. J. Prunskis, ku ris kalba nebloginai rusiškai, įteikdamas prašymą paaiškino, kad jis pats jo nepasirašęs, bi jodamas, jog jo, kaip kunigo, parašas, nepakreiptų dalyką blogon pusėn. Tada Chruščio vo žmona pareiškusi, jog dėl to visai nereikėjo jaudintis.

Prašymą dėl motinos išleidi mo pasirašė kun. Prunskio se suo Ona Garinienė. Taip pat Čikagoje dar gyvena ir kita jo sesuo Anelė ir brolis Jonas.

Prieš kiek laiko Čikagoje mirė antras jo brolis Vladas.

Apie šį kun. J. Prunskio žy gį plačiai aprašė visa Čikagos didžioji spauda.

Montrealio „The Star“. Rašoma, kad kai prezidentas Eisenhoweris Chruščiovui pasiūlė sekmadienį nueiti su juo į bažnyčią, tai Chruščiovas nusišypsojo ir pasakė.

— Negaliu... Kaip gi ma no tautiečiai sutiktų tokią ži ną, kad Chruščiovas pradėjo vaikščioti į bažnyčią... Bet aš padarysiu Jums malonumą, kad jūsų vienam kunigui re daktoriui leisiu atsivežti moti ną...

Kun. J. Prunskis laikęs rankose „Pravdą“ ir davęs su prasti, kad suprantą rusiškai. Čiurlionio ansamblis lanky sis Čikagoje. Jis išpildys prog ramą „Draugo“ dienraščio ju bilėjiniame minėjime, įvykstan čiam lapkričio 15 d. Marijos augšt. mokyklos salėje.

Čikagos LFK Lituanicos futbolininkai antrose ir trečio se rudens rato pirmenybių ru ngtyinėse nugalėjo Atlas 6:1 ir Hammond, Ind. 5-1.

Čikagos teatrų balius įvyks spalio 17 d. Western Ballroom salėje. Šokiams gros J. Akelio orkestras.

MONTREALIS

RAUDONASIS KRYŽIUS

Montrealyje praneša, kad įsi skiepijimas nuo Poliomieli to Salko skiepais nėra priežastis susilaikyti nuo kraujo aukavi mo Raudonajam Kryžiui, nes Salko skiepai kraujui neken kia, kaip ir kraujo aukotojai.

● **Sunkiai susirgo p. Motūzie** nė, kuri yra visiems žinoma, kaip nenuilstama visuomenės veikėja. Gydosi Royal Victo ria ligoninėje.

● **Pp. Gėrinų** šeima, vasarą praleidusi savo farmoje prie La Pleine, atsikėlė į Montrea lį ir apsigyveno savo naujo se namuose Langelier Blvd.

sitikti, o jeigu susitiktų, tai tik tai „viršūnių“ konferencijai pa ruošti formalumus, bet ne sp rėsti klausimą iš esmės.

KITOS NAUJIENOS

— Indija Jungtinėse Tauto se paskelbė Kinijos komunistų žemėlapi, kuris rodo, kad jie yra pasiryžę užgrobti Indijos plotus, kuriuose gyvena milio nas indų.

— Fordo fondas paskyrė 6 mil. dol. JTO bibliotakai sta tyti.

— JAV prezidentas Vaka rų valstybių galvoms pasiun tų pranešimą apie pasikalbėji mus su Chruščiovu.

Audros metu Japonijoje žu vo 3,700 žmonių.

— Spalio 4 d. susirinko 800 Alžyro miestų pirmininkų tar tis dėl De Gaulle pasiūlymo padaryti taiką.

— JAV Atlanto uostų krovė jai paskelbė streiką.

— Sovietų Sputniko sukak ties metinėse paleido raketa, kuri aplėkusi mėnelį ir nufoto grafavusi tamsiąją jo pusę, su grįžta žemėn. Tai yra svarbus faktas ir didelis mokslo laimėji mas.

KL KATALIKŲ MOTERŲ

draugijų atstovių suvažiavi mas įvyksta Toronte spalio 10 -11 dienomis Prisikėlimo pa rapijos salėje. Suvažiavimo programa plati ir numato nau jų vykdomųjų organų rinki mus

Iš Montrealio į suvažiavimą vykstą skyriaus v-bos narių dalis su pirm. p. Gražiene.

● **Pakirkimys** Algirdo ir Mi chailinos Beniušų sūnus My kolo - Karolio - Kazio var dais. Kūmais buvo Irena ir Jo nas Lukoševičiai.

● **W. ir G. Fileriai** susilaukė sidabrinį vedybinių sukaktu vių, kurias duklė Genė labai gražiai suruošė. Svečiai suka k tuvininkams linkėjo geros sv eikatos ir ilgiausių metų.

● **B. Kvietinskas** operuotas Maisonneuve ligoninėje.

● **Nakas Pranas** operuotas Viktorijos ligoninėje.

● **Ramanauskas Vytautas**, iš Oakvilles, Ont., įstojo studiuoti į McCill universitetą.

● **Vienas montrealietis**, kilęs iš Lietuvos, buvo nuvykęs į Rusiją ir lankėsi Maskvoje, Leningrade, bet į Lietuvą bi jojo užsukti, nes Kanados val džia jį išpėjusi, jog negali duoti jokių garantijų, kad jis iš savo gimtinės sugrįš.

● **Džiovininkų** Kanada nutarė įleisti iš užsienių 100 asme nių ir tu prisidėti prie tremti nių metų.

● **Kelionės nuolaidos**, kelian jantiems geležinkeliais, pra dėta taikyti nuo spalio 1 d. Nuolaidos didesnės, jei ke liaujančių grupės didesnės ir jeigu kelionė tolimesnė.

● **Augštesniųjų Kursų** foto grafijas galima bus atsisiunt i sekmadienį AV bažnyčios sa lėj prieš ir po sumos.

— JAV plieno darbininkų streikas turi greit baigtis.

ANDRIUS KUPREVIČIUS MONTREALY

Žymusis lietuvių pianistas virtuozas, Clevelando Konser vatorijos fortepiono profesorius, pasaulinio masto solis tas, po nepaprastai sėkmingo koncerto Clevelande, su ta pačia programa atvyksta Montrealin ir čia duos koncertą-rečitalį spalio 18 dieną, dienos metu, Y. W. C. A. salėje, 1355 Dorchester West. Ši labai graži ir jauki salė turi pirmos rūšies Stanwy instrumentą. Visi lietuviai kviečia mi koncertan. Andrių Kuprevičių jau seniai girdėjome, o kas jo klausė, negalėjo nesusižavėti. Šiame koncerte bus labai įdomi programa, kurioje vyraus Šopeno ir Lis to kūriniai, nors bus išpildomi ir kiti autoriai. Jaunimui šis koncertas bus ypač įdomus, todėl jaunimui įėjimas bus tiktai 50 ct., kad visi studentai, high school mokiniai ir visas kitas jaunimas galėtų išgirsti mūsų žymiausį pianis tą virtuozą. Jau pasižadėjo koncertą klausyti anglų ir prancūzų spaudos kritikai, kurie apie koncertą parašys anglų ir prancūzų spaudoje. Visi, visi spalio 18 dienos popietį prašomi paskirti šiam koncertui, kokį jau seniai girdėjome. Koncertą ruošia Nepriklausoma Lietuva, kaip kultūrinį įvykį.

Naujienos iš pasaulio sostinės

SIDZIKAUSKAS CHRUŠČIOVUI

New Yorke prasidėjo Paverg rijos, Čekoslovakijos, Lenkijos tųjų Europos Valstybių Seimo ir Vengrijos delegacijų JT ir sesija. Seimo tikslas „Dirbti pa vergtoms Centro ir Rytų Euro pos valstybėms iš komunisti nės diktatūros ir sovietinio viešpatavimo išlaisvinti“, pa starojo meto tarptautiniuose santykiuose nėra populiarius. Ir, kaip diskusijose dėl PEV Seimo artimiausios veiklos vie nas atstovas pastebėjo, nuo 1958. I. 13. prezidento Eisen howerio laiško tuometiniam Sov. S-gos premjerui Buigani nui Vakarų laisvųjų valstybių santykiame su Sov. S-ga Cent ro ir Rytų Europos valstybių byla įsakmiai nebuvo prisimin ija. Tačiau realus esamos tarp tautinės padėties suvokimas PEV Seimo neapkrėtė nei defe tizmu, nei juoba desperacija. Atvirkščiai, tatau tik dar labiau išskėlė visų sovietų pavergtųjų valstybių vieningo darbo reika lą.

Sesijos posėdžiuose buvo pri imta ir įteikta JT rezoliucija dėl neteisėtų Albanijos, Bulga

SV. KAZIMIERO PARAPIJOS

vakaienė, ši šeštadienį, spalio 10 d., 7.30 val. vakaro parapi jos salėje atidaro vakarienių se zoną. Visi dalyvaukime. Pla čiau skelbime.

● **Vengrai** kviečia lietuvius sp alio 17 d., 11 val. dalyvauti ge dulingoje eisenoje nuo Milton ir St. Lauren kampo bažnyčios į Dominion skverą, minint Ve ngrijos sukilimą. Lietuvaitės prašomos būti apsirengusios tautiniais drabužiais.

Tarpmiestinės lengv. atleti kos rungtynės tarp Clevelan do ir Toronto baigėsi torontiš kių laimėjimu 176½:167½.

● **Sukūrė** lietuviška šeimos ži dinį Viktoras Alksnis ir Birutė Levišauskaitė.

● **Montrealis** ruošiasi Vytau tas Ražauskas su Viktorija Martinaityte.

TORONTO STUDENTŲ VAKARAS

Valdyba praneša, kad pirma sis šių mokslo metų studentiš kas pobūvis — initium semest ri vakaras — įvyks penktadi enį, spalio 16 d. 8 val. Prisikėli mo salės muzikos kambaryje. Studentai bei baigusieji, o ypa tingai šiemet pradėję studijas, laukiami.

● **Šeštadieninę** mokyklą lan kančių vaikų tėvų metinis susi rinkimas bus sekmadienį, spa lio 11 d., 12.30 val. Prisikėlimo parapijos salėje. Visus tėvelius maloniai kviečiame skaitlingai dalyvauti.

● **Spalio 18 d.**, tuoj po ne... 12.30 val. muzikos salėje įvyks šaukiamas vicotinis Aušros sporto klubo susirinkimas. Vi si klubo ir Tėvų - Pamėjų bū relio nariai prašomi dalyvauti.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Authorized as

second class mail, Post Office Department, Ottawa

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.

D.O.M.I.N.I.C. 6-6220

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

Prenumerata metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje\$ 5.00 Canada\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50 America & S. America \$ 5.50
Visur kitur\$ 6.00 Other Countries\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Kooperacija domėtis

PRAVARTU BŪTŲ VISIEMS LIETUVIAMS

Prieš keletą mėnesių su įdomumu paėjo „Litas“ metinis susirinkimas. Dauguma iki šio lei nuošaliai stovėjusių Mont realio lietuvių pamatė, kad ši lietuviška įstaiga operuoja daugiau negu ketvirčiu milio no dolerių kapitalu ir yra ap jungus keletą šimtų žmonių. Vieni iš jų yra pasiskolinę pi nigų, kiti čia laiko savo santau pas Vieni ir kiti yra patenkin ti savo banko tarpininkavimu ir siekia savo tikslų.

Šiame trumpame straipsne lyje jau nebebandysiu aiškin ti naudos ir įrodinėti, kad lai kant santaupas kooperatyvi niame banke „Litas“, taupyto jas gauna beveik dvigubai pa lūkanų ir nemokamai gauna dviejų tūkstančių dolerių dr audimą. Jam mirus jo santau pos iki dviejų tūkstančių dole rių padvigubėja. Tai jam ga rantuoja visas kooperatyvines bendroves ir bankus tvarkan tis įstatymas.

Taipgi daug privilegijų tu ri ir tas, kuris skolinasi koope ratiniame banke pinigų. Visų pirmiausia jis gali gauti pasko lą, bet kuriam geram tikslui. Čia tekėtų priminti tiems, ku rie nori remontuoti namus, pirkti baldus, automobilį ar šiaip kitus daiktus, — bankas „Litas“ visuomet yra pasiruo šęs padėti. Dauguma jau iš praktikos žino, kad perkant bet kurį daiktą skolon reikia mokėti labai augštas palūka nas ir duoti uždirbti visokie ms tarpininkams. To labai lengva išvengti mokant pini gus iš karto. „Litas“ tam pa tarnauja.

Tačiau bene visų svarbiau sia yra tai, kad pasiskolines iš kooperatinio banko „Litas“ iki dešimties tūkstančių dolerių pinigų yra tikras, kad, jei ji iš tikrųjų nelaimė ar jis mirs, sko la yra nubraukiama. Tuo bū du jo įpėdiniai neturi mokėti skolos ir tuo pačiu nėra pasta tomi į sunkią materialinę būklę. Tai yra nelyginant gyvy bės draudimas dešimčiai tū kstančių dolerių, kurį pasisko lins iš kooperatinio banko pi nigus gauna nemokamai.

Montrealio visuomenė ge rai žino vieną tokių atstiki mų, kur skolininkui — nariui mirus jo arti keturių tūstan čių dolerių paskola buvo nu braukta. Bankas „Litas“ nuo to nenukentėjo, nes pinigus gavo iš Kredito Unijų suorga nizuotos draudimo įstaigos. Čia ir yra pagrindinis koope racinių bankų tikslas — padė ti savo nariams.

Labai dažnai kiekviena nau ja idėja yra sutinkama su at sargumu. Tuo labiau įkūri mas savo banko ir jame laiky mas sunkiai uždirbtų pinigų buvo sutiktas su tam tikru ne pasitikėjimu. Atrodo, žmonės norėjo išitikinti gera valia tų kuriuos užpildžius ir įteikus žmonių, kurie aiškino koopera tinio banko gerus privalumus. Keleto metų „Lito“ veikla parodė, kad žmonės, stovintie ji bankų valdybų ir įvairių ko misijų priekyje, visu atsargu mu operavo jiems patikėtais pinigais. Kredito komisijos ku

rios aprobavo paskolų išdavi mą, nuodugnai apsvarstydavo paskolų grąžinimo galimy bes. Iki šiolei bankas beveik nėra susidūręs su žmonėmis, kurie, pasiskoline pinigų, ne benorėtų jų grąžinti. Tuo bū du nepadaryta bereikalingų išlaidų išjieskant pinigų. Me tu gale susidare gana nemaža pelno, kuris visuotinio susirin kimo metu buvo paskirstytas indėlininkams, pajininkams ir skolintojams, neužmirštant ir kultūringų darbų.

Bankas „Litas“ veikia la bai sėkmingai. Pasitikėjimas banku jau yra tiek sustiprė jęs, kad bankas pradėjo duoti ipotekines paskolas (mortgage loans). Taigi daugelis, norin čių įsigyti nuosavybes, gali gauti paskolas savo banke ir sutvarkyti visus formalumus nesugašiant darbo laiko. For malumai yra suprastinti dar ir tuo, kad banko valdybos na rių tarpe yra notaras J. Berno tas. Čia be jokių didelių sun kumų galima gauti informa ciją ir pasirašyti dokumentus, jei to pageidauja skolininkas.

Kaip jau buvo augščiaui mi nėta, pagrindinis kooperatinių bankų tikslas yra visokeriopa pagalba savo nariams. Įstoji mas narių į ši lietuvišką ban ką duoda daug privilegijų ir naudos. Tomis privilegijomis jau naudojasi keletas šimtų Montrealio lietuvių. Tačiau dar yra nemaža žmonių, kurie nemato apčiuopiamos naudos dalyvaujant kooperatiniame banke. Tokie žmonės užmirš ta, kad, pasidarydami nariais šios lietuviškos ekonominės įs taigos, jie yra kartu ir jos sa vininkai. Metinių susirinkimų metu išskelti sumanymai pačių narių yra priimami arba atme tami. Tokiu būdu bankas val dosi demokratiškai ir nariai yra tikrieji jo šeimininkai. Val domieji organai duoda apy skaitas, kurios yra patikrina mos ne tik pačių narių išrink tos revizijos komisijos, bet ir nuolatų siunčiamų inspekto rių. Per keletą savo darbo me tų „Litas“ nebuvo niekuomet prasilenkęs su išleistais val džios patvarkymais, liečian čiais kooperacines bendroves ir bankus.

Prie tos pačios progos tekėtų paminėti vieną gan svarbų mo mentą, liečiantį santaupas ir jų paveldėjimą, taupytojui mi rus. Labai dažnai pasitaiko, kad žmonės nėra legaliai su tvarkę savo santaupų. Tokie ms žmonėms mirus, banke lai komos santaupos, pagal val džios parėdymą, yra užšaldo mos ir teisėtiems įpėdiniais susidaro daug kėblumų ir be reikalingų išlaidų sutvarkyti palikimą. Kredito Unijų Cent ras, kurio nariu yra ir bankas „Litas“, atspausdino blankus, norėjo išitikinti gera valia tų kuriuos užpildžius ir įteikus savo Kredito Unijai, „Litas“ gali būti įgaliojamas asmuo, Keleto metų „Lito“ veikla parodė, kad žmonės, stovintie ji bankų valdybų ir įvairių ko misijų priekyje, visu atsargu mu operavo jiems patikėtais pinigais. Kredito komisijos ku

Vilniaus Diena

O Vilniaus neužmiršk, lietuvi! — Maironis.

Spalio mėnuo yra istorinis mūsų tautai ir valstybei: Su valkų sutartis, Vilniaus pagro bimas ir jo grįžimas prie Lie tuvos, sujungtas su mūsų su verenumo praradimo pradžia, įvedant i Lietuvos ribas Tro jos arkli — raudonosios armi jos bazes. Visi tie įvykiai išsi vystė devyniolikos metų laiko tarpyje, taigi, kaip jaunos, tik atsikūrusios valstybės gyvenime, labai dideli ir reikšmingi.

Ir tylosis pro juos praeiti ne galima. Kiekviena atsiradusia proga reikia juos kelti viešu mon, nagrinėti klaidas, daryti išvadas. Todėl ir sveikintina yra Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos Kanadoje iniciatyva kiekvienais metais minėti Vil niaus Dieną, nes mūsų sosti nės klausimas nėra vien tik dviejų tautų-lietuvių ir lenkų — koks nors eilinis „nesusi pratimas“ (taip mėgina ši klausimą statyti lenkai), bet jis yra svarbus veiksny visos eilės šiaurės-rytų Europos val stybių gyvenime ir gal būt net jų laisvojo gyvenimo ak sioma. Jeigu nebūtų 1920 m. Vilniaus ir Vilniaus krašto klausimo, gal šiandien visi Eu ropos ar net viso pasaulio įvy kiai nueitų kita linkme, ne be abejo būtų sukūta stipri Pa baltijo s-ga (Lietuvos, Latvi jos, Estijos, Suomijos) pritra kiant Skandinavijos kraštus, Lenkiją, taigi, sudarant stip rią atramą prieš didžiausią sla vų tautą — rusus ir germanų -vokiečius, užkertant jiems ekspansijos kelius. Vilniaus klausimas, mūsų tautos gedu lo ženklas ir valstybės garbės — palaidojo įvairių sąjungų sukūrimą. Ir tas įvykis ne dėl lietuvių tautos kaltės, bet grei čiau tenkinant didesnės ir stip resnės tautos užgaidas, kurios tikslas buvo įsteigimas „len kų imperijos“ nuo jūrų iki jū rų. Jie tai galėjo dalinai įvyk dyti, dėka savo prieteliaus prancūzų, kuris taip pat po

dividėsimties metų pajuto oku pacijos leteną, daug trumpes nę už Vilniaus krašto lietu vius.

Ir šiandieną, atrodytų, kad Vilniaus klausimas yra iš spręstas beveik nediskutuoti nai. Ar tai Ostland-Litauen, ar LTSR uždėtuose mūsų kraštui pavadinimuose, jis vis tik randamas Lietuvos ribose. Ir lenkiškai kalbančių gyven tojų klausimas išrištas teigia ma prasme, taigi ateityje, sprendžiant Europos valsty bių sienų klausimą, atrodytų, kad jis būtų automatiškai pri skirtas vėl naujai atstatomai nepriklausomai Lietuvai. Ir ne kitaip turėtų būti. Tačiau, ži nant lenkų tautos būdą ir jų kėslus, jų stipresnius diploma tijos kanalus, sunku šiandieną tai tvirtinti.

Todėl Vilniaus Diena, kaip tik prisideda prie mūsų sosti nės populiarinimo jaunimo są monėje, aliarmuoja vyresnės kartos atstovus budėti prie Ge dimino miesto pilies, nes pie tų kaimynas ir net gudas, kė sinasi i Lietuvos širdį vėl smogti smūgi iš pasaių. O to kį žingsnį lenkai jau yra pada rę, įsiverždami su savo parti zanais 1944 m. ir kelias die nas „ivedę“ lenkišką savival dą. Nesnaudžia jie tremtyje, šaukdamai i visas puses apie Vilniaus „lenkiškumą“, skleis dami tendencijas žinias, strai psnius, knygas, žemėlapius mūsų sostinės atžvilgiu. Rei kia pripažinti, kad šioje srity je nuo jų esame atsilikę.

Tad spalio mėn. kiekviena diena tebūna skirta darbe ir maldose prisiminimui ir ap svarstymui mūsų sostinės atei ties ir Jos gyvenimo, pridavi mui jėgų ir ryžto kovai už jos laisvę ir kartu visos Lietuvos, nes tokią pareigą mums užde da žuvę 1920 m. dėl Vilniaus kariai — savanoriai, palaidoti Vilniaus Rasų kapinėse.

K. Baronas.

Spaudos apžvalga

BRONIUS RAGUOTIS IR KONCENTRACIJOS STOVYKLOS

Br. Raguotis „Tėvynės Bal se“ aptaria pof. kun. St. Ylos knygą apie Stuthofio koncen tracijos stovyklą — „Žmonės ir žvėrys“. Br. Raguotis rašo:

„Autorius smulkiai aprašo visą stovyklos „mechanizmą“, kurį hitlerininkai, gudriai, šal tai apskaičiavę, sukūrė žmonė ms naikinti. Ir žmonės be jo kios kaltės buvo naikinami bai siausiomis ligomis, badu ir iš sekinančiu darbu, naikinami lazdų smūgiais ir kartuvėse, ...“

Teisingai rašo Br. Raguotis. Bet jis toliau dar pastebi:

„Stasys Yla savo knygoje silpnai pabrėžia vieną princi pinį klausimą: už ką lietuvių inteligentija ir bendrai kitų lsuogėnių lietuvių buvo grūda mi i mirties stovyklas, masiš kai žudomi fortuose? Lietu vių kalinimo ir kankinimo štut hofe pavyzdys labai ryškiai parodo, kad hitlerininkai vi siškai apgalvotai ir sistemini gai siekė fiziškai išnaikinti vi są lietuvių tautą, kad ji, anot vieno hitlerinio oberbudelio, išgaruotų kaip vandens lašas ant karšto akmens...“

Tai, ką čia sako Br. Raguo tis, yra visiška teisybė, su ku ria nesutikti negalima.

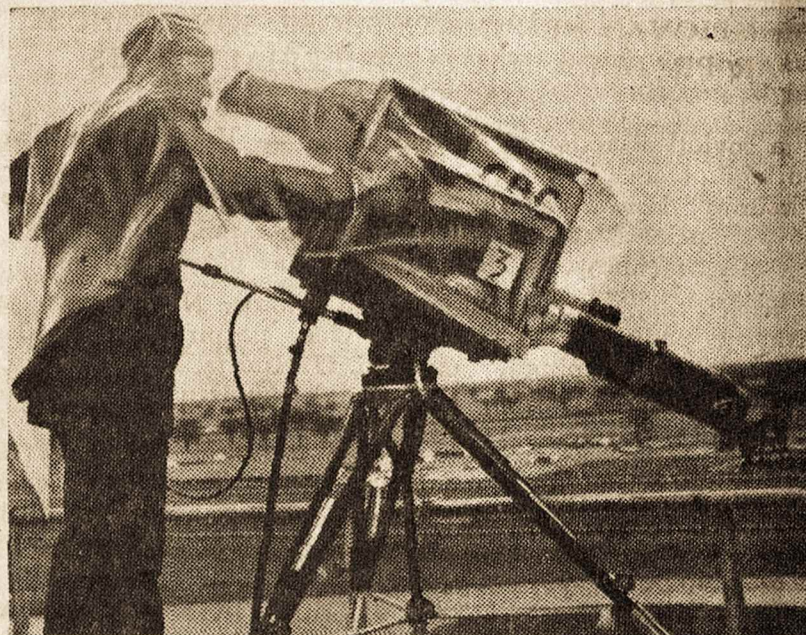
Bet... ar Br. Raguotis ne žino, kad tą pat daro ir Rusi jos diktatūra? Ar ne tokie pa tys kacetai ir ar ne tokias pat metodus veikia ir Rusijoje? Ir ar jų tikslas ne tas pats, kaip Br. Raguotis rašo, — su naikinti lietuvių tautą? Kurio gi tikslu Lietuvai atplešta visa rytinė Lietuva ir „broliskai“ prijungta prie Bielorusijos? Ar ne tuo pat tikslu nuo Lietu vos pagrobta vakarinė Lietu va — Mažoji Lietuva? Tat, ar gali nurimti širdis, kai tą pat daro ir Rusija?!

TEISYBĖ AKIS BADO...

Tai yra visai suprantama. Todėl Liaudies Balse Z. Ja nauskas susijaudino, kai Ne priklausoma Lietuva sutiko su

„N. L.“ SPAUSTUVĖ

Gal Jums reikia atspausdinti VOKAMS adresai, Jums VI ZITINĖS KORTELĖS, vestuviniai arba sukaktuviniai PA KVIETIMAI, vakarams, koncertams, pobūviams BILE TAI, subuvimų arba parengimų PROGRAMOS, biznio ir profesijų reikalams REKLAMINIAI ATSIŠAUKIMAI, SĄSKAITINIAI LAPELIAI, RECEPTŲ BLANKAI IR KITOKI SMULKŲ SPAUDOS DARBAI — Jūs neabejo dami kreipkitės į „NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“ lei dyklą: 7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, arba tele fonu: PO 7-7920. Čia Jūs gausite visokią informaciją ir čia Jums, pagal Jūsų užsakymą, bus atspausdinta ŽEMIAU SIA KAINA, kokią tikėtai Jūs Kanadoje galite gauti. NL.

Modernaus gyvenimo darbininkas — televiziuotojas — ar sausa, ar lyja, jis televizuoja visokius įvykius, pats ir apa ratūrą apsaugodamas plastiniu apdangalu.

Pasakoja ypatingas NKVD valdininkas

DALYVAVĘS LIETUVOS IR LENKIJOS OKUPACIJO JE IR SOVIETINĖS VALDŽIOS ĮVEDIME

11. PIRMOSIOS NKVD „OPERACIJOS“ RYTINĖJE LIETUVOJE

Suorganizavus rytinėje Lie tuvoje, o pagal mums duotą ko rusams, lenkų įstaigose. Įsakymą — vakarinėje Bielo Karininkų, žandarmerijos, šni rusijoje, — NKVD valdybą pu, „saksotų“ ir tt. sarašai pa rajoninius skyrius, šie surin teko i rusų rankas. Šiuose są ko visus dokumentus, liečian rašuose, žinoma, buvo ne tik čius pasienio sričių gyvento tai asmenis, pasilikę Raudon jus, kurie susilietę su genera sios armijos okupacijoje, bet line Lenkijos gubernija. Visi ir perėjusieji iš vokiečių pu dokumentai buvo išversti i ru sų kalbą.

RAUDONOSIOS ARMIJOS ĮSIVERŽIMAS LENKAMS BUVO STAIGMENA

bet tas įvykis 1939 metų rugšė jo mėnesį. Tas įsiveržimas taip lenkus netikėtai užklupo, kad visi dokumentai, kaip jie

jo išreikštom mintim dėl dar bininkų teisių streikuoti.

Taip, p. Janauskai, kol kas darbininkas neturi kitos ge resnės piemonės, kaip kolekty viai, sudarius darbininkų są jungas arba unijas, kovoti už savo teises ir turėti pačią efek tingiausią teisę — streikuoti.

Tiesa, streikas nėra tobula priemonė kovoti už savo tei ses, nes jis darbininkui daž nai brangiai atsieina. Bet dar bininkas be šios teisės, be tei sės streikuoti, yra visiškai be jėgis, nes ji visu šimtų nuošim čių išnaudoja darbdavys — būtų jis privatus kapitalistas, ar valstybė.

Vis dėlto prieš privatų kapi talistą darbininkas gali išeiti i streiką. Daug blogiau ten, kur kapitalistas, atseit—darb davys yra valstybės valdžia, nes valstybės valdžia turi savo rankose ne tikėtai įstatymus, kuriais draudžia streikuoti, bet ir policiją, ir kariuomenę, kurių pagalba darbininką pri verčia dirbti, nors jis būtų pa siryžęs, gindamas savo teises, išeiti i streiką. Valstybė — darbdavys yra darbininkui peilis, jeigu ta valdžia yra to talistinė ir dar diktatūrinė. To kios valstybės darbininkai yra nelaimingiausi. Totalistinė vals tybė, kuri yra ir totalistinis darbdavys, totalistiškai darbi ninką išnaudoja ir darbinin kas, atsidūręs tokioje kabalos je, neturi išeities. Tokiu atve ju darbininkui darbdavys —

Be to, reikia konstatuoti, kad bėgdami nuo vokiečių, įvairūs LENKIJOS PAREIGŪNAI ATSIVEŽĖ PACIUS SVAR BIAUSIUS DOKUMEN TUS IŠ VISOS LENKIJOS, ir visa tai pateko i sovietų ran Nukelta i 7-tą pusl.

valstybė — moka kiek nori darbą, arba ir visai nemoka ir jėga verčia dirbti.

Jeigu Z. Janauskas gina darbdavį, tai argi jis gina dar bininkų reikalus? Kokia gi Ja nausko logika? Už ką gi Ja nauskas stovi: už darbininką, ar už darbdavį?

KASKIAUČIAUS AR ARĖJO KLAIDELĖS?

„Laisvėje“ tūlas Arėjas ban do teisinti Lietuvon sugrįžusį kriminalistą buvusį gydytoją J. Kaškiaučį-Kaškaitį, kuris neva bando ir eiles rašyti. Kad Arėjo bandymas nevyk tai parodo ir jo baimė pavai pasirašyti savo „įsteisinimo aktą“. O faktai tokie, kad Ame rikos teismas J. Kaškiaučii, kuris buvo dukart teistas už abortų darymą (jų metu yra mirusios kelios moterys), du kart sėdėjo kalėjime ir jam bu vo atimtos gydytojo teisės. Tai gi yra kriminaliniai nusi kaltimai, ir tuo didesni, kad pakartoti. O Arėjas rašo: „Gal jis padarė vienur bei ki tur klaidų ar klaidelių...“ Ge ros gi „klaidelės“, kurios jau nus žmonės i kapus nuvaro...

Iš to matome, kokia yra bol nelaimingiausi. Totalistinė vals tybė, kuri yra ir totalistinis darbdavys, totalistiškai darbi ninką išnaudoja ir darbinin kas, atsidūręs tokioje kabalos je, neturi išeities. Tokiu atve ju darbininkui darbdavys —

Pasisako L. D. Org. Komitetas

LIETUVIŲ DIENOS REIKALU.

VI-sios Kanados Lietuvių Dienos Organizacinis Komitetas, kurį sudaro KLB Hamiltono Apylinkės Valdybos nariai ir jos kvietieji vietos vi suomenės veikėjai, š. m. rug sėjo mėn. 23 d. posėdyje nu tarė paskelbti šį viešą pareiš kimą kaip paaiškinimą ir at sakymą į Hamiltono Lietuvių Namų Valdybos pirmininko St. Bakšio tendencingas ir vi suomenę klaidinančias infor macijas, paskelbtas Nepriklau somoje Lietuvoje Nr. 38-652 ir Tėviškės Žiburiuose nr. 38-506, straipsniu „VI LD Ha milstone praėjus“.

Organizacinis Komitetas ir KLB Hamiltono Apylinkės Valdyba pareiškia:

1. Kurstomąją akciją prieš Organizacinį Komitetą nuo irmos jo veiklos dienos pra dėjo St. Bakšys, atmetus pir mame posėdyje jo ultimatu mą dėl Lietuvių Namų kino salės. Dėl šios priežasties St. Bakšys paštraukė iš Komiteto, į kurį jis buvo pakvies tas tikroju nariu.

2. St. Bakšio kurstomoji ak cija reiškėsi tendencingais straipsniais spaudoje, kurioje jis pasirašinėjo ne tik savo pa varde, bet ir slapyvardžiais ir vietos kolonijoje vedė destrukt yvią agitaciją prieš Komite tą ir jo atskirus narius, tikslu išardyti ir sustabdyti pasiren gimus šiai didžiajai šventei. Šios akcijos pasėkoje Komite tas buvo trukdomas, pašiepia mas ir šmeižiamas, o jo atski ri nariai terorizuojami žodžiu ir anoniminiais laiškais.

3. Organizacinis Komitetas jokios „aršios kovos“, kaip ra šo St. Bakšys minėtame strai psnyje, su Lietuvių Namų Ak cine Bendrove nevedė ir vesti negalėjo, nes pati KLB Ha miltono Apylinkės Valdyba bei dalis Komiteto narių yra LN šerinkai ir du Komite to nariai yra LN Akc. Bend rovės valdybos pagrindiniai nariai. Visa akcija reiškėsi tik iš St. Bakšio kaip priva taus asmens, kuris savo asme niškoms ambicijoms ginti ne teisėtai naudoja Lietuvių Na mų vardą. Ši ambicija taip pat sumenkino ir nuvertino patį Lietuvių Namų idealą, kuris priverstas lenktis ir paklusti St. Bakšio užgaidoms.

4. Organizacinis Komitetas, parinkdamas šventei patalpas, atsižvelgė tik į dalyvių skai čių ir jiems galimus patogu mus. Todėl šeštadienio pobū viui-vakarui buvo išnuomota didžiulė kareivių salė, gi sek

madienio iškilmingam aktui-koncertui, sudegus Palace ki no salei, paimta Westdale mo kyklos salė su 1.086 sėdimo mis vietomis, plačiais korido riais. Lietuvių Namų kino sa lės atsisakyta, nes ji turi 987 sėdimas vietas ir scenos užku lisiai permaži koncerto prog ramos išpildytojams bei gau siai susirinkusiems svečiams. Tam pailiuotuoti paduodame šios šventės dalyvių skaičių: šeštadienį sporto rungtynėse parduota 315 bilietų, šeštadie nio vakare - pobūvyje parduo ta 1.554 biletai, tai bendras tos dienos dalyvių skaičius yra 1.869 svečiai. Sekmadie nio iškilmingo akto-koncerto metu buvo parduota 880 prog ramos (neteisingai, kaip tvir tina St. Bakšys, kad metras tis), 150 asmenų su garbės kvietimais, 150 kvietimų pro gramos dalyviams bei talkiniu kams ir nemokamai įleista 185 vaikai. Taigi iš viso koncerte dalyvavo 1.365 asmenys. Or ganizacinis Komitetas nuosir džiai atsiprašo visus koncerto dalyvius, o ypač tuos daly vius, kuriems teko ilgas va landas išstovėti dėl vietos sto kos neturint sėdimų vietų, nes didesnės salės, tinkamos kon certui, nebuvo galima gauti. Todėl St. Bakšio patiekti davi niai minėtame straipsnyje apie koncerto dalyvių skaičių yra tendencingi ir sąmoningai iš kreipti tikslų sukompromituo ti šventės rengėjus. Be to kiek vienas koncerte dalyvavęs ga li pasakyti, kaip labai salė bu vo perpildyta ir koks didelis skaičius stovintųjų, o St. Bak šiui pačiam demonstratyviai paniekinus didžiąją Kanados lietuvių šventę ir nedalyvau jant svečių masėje, o vadovau jantis tik vėjo nešiojamais gan dais ne tikslu platinti per sapu dą prasimanymus.

5. St. Bakšio išvystyta ne gatyvi akcija pakenkė Hamil tono lietuvių vienybei bei su lidarumui, kuris visais laikais toks stiprus buvo šioje koloni joje. Iki šiol niekam nereikėjo graudenti ir šaukti į vienybę Hamiltono lietuvių, nes tai bu vo daugiausiai cementuota lie tuviškuose reikaluose koloni ja. Pasėkoje šios negatyvios akcijos pasėta nesantaikos sėk la, kuri nieko gero neatneš lie tuviškam darbui. Tačiau iš ki tos pusės ši nešvari vieša ir užkulisinė akcija išryškino jo asmens, kaip jis išsireiškė sa vo straipsnyje „tamsesnius taš kelius“, lietuviškos sąžinės sto ką ir įtartinų tikslų sekimą. Jo

Major-General George Vanier ir Mrs. Vanier apleidžiant Senato rūmus po iškilmingos prie saikos ceremonijų ir pereinant į General-Gu bernatoriaus oficialius rūmus Ottawoje, Rideau Hall. (Canadian Press paveikslas)

Lietuvoje uždraustos klumpės

Pereitą mėnesį ši kraštą pa siekė dar vienas asmuo, atvykęs tiesiai iš Lietuvos. Dėl su prantamų priežasčių, jo pavardės neminėsimė, tačiau įdo mesnius tėvynės gyvenimo mo mentus, perduosime skaityto jams, vadindami atvykusį X.

veikla, mūsų nuomone, yra pa kenkus Lietuvių Namų egzistencijai ir, jei jis turi pakanka mai tautinės lietuviškos sąmo nės kaip visiškai susikompro mitavęs, turėtų pasitraukti ir iš LN Valdybos pirmininko paregų.

Teisingai jis patvirtina, „kad niekada jos gyvenime netei singi ir blogos valios darbai netampa gerais“.

Baigiant šį nemalonų pa reiškimą, kurį iššaukė destrukt tyvaus pobūdžio mineto as menis vieši straipsniai spaudo je ir jo užkulisinė veikla, Or ganizacinis Komitetas reiškia nuoširdžią padėką visiems pri sidėjusiems prie šios šventės parengimo ir linki, kad sekan ti VII Kanados Lietuvių Die na sutrauktų dar didesnę skai čių dalyvių ir ji būtų viso šio Š. Amerikos kontinento lietu vių vienybės pasireiškimas.

VI Kanados Lietuvių Dienos Ogranizacinis Komitetas.

Pirmiausia, kaip pavyko jam atvykti iš Lietuvos? Atsa kymas buvo labai atviras: ir stebuklas ir didelės pastan gos, dėtos per keturius metus giminių Kanadoje ir jo pačio Lietuvoje. Be oficialiai užves tos atvykimo bylos, abi pusės siuntė privačiai laiškus minis terijoms, ambasadoms ir net Chruščiovui. Pereitą mėnesį, jis visus dokumentus gavo. Kada nuvyko į miliciją išsire gistruoti, ši atsakiusi, nieko nežinanti ir nukreipė į komu nistų partijos būstinę. Ir ten panašus atsakymas ir kartu patarimas, vykti į ministeriją Vilniuje. Mūsų sostinėje, išvy kstantį pirmė augštas parei gūnas. Pirmiausia pradėjo at kalbinėti nuo vykimo į Kana dą: Girdi, ten badas esąs (!), daug bedarbių, giminės negalės išlaikyti ir pan. Nepa keitus nusistatymo, ministeri jos pareigūnas atsakė, kad jie priimsią jį atgal, jeigu jam Ka nadoje bus sunku gyventi. Keista, sako mūsų tautietis, aš žinau iš gaunamų siunti nių, koks Kanadoje „badas“ yra, tačiau to bijojau sakyti, tvirtindamas, kad senatvę no riu baigti kartu su saviškiais. Tuomet pareigūnas patarė at skviesti juos į Lietuvą. Pasa

kiau, kad jie Kanadoje yra už auge, išsikūrę ir vykti negal voja. Po tokio pasikalbėjimo, nustojo mane atkalbinėti, dar kartą užakcentuodamas, kad jeigu man bus blogai, aš vėl galėsiu atvykti atgal į Lie tuvą. Ir kontrastas. Viename mieste, taip pat augštas parei gūnas, sužinojęs, kad aš ga vau vizą vykti į Kanadą, tie siog su ašaromis akyse malda vo, kad nuvykus į Kanadą aš „šaukčiau ir kalbėčiau“, apie sunkų gyvenimą Lietuvoje. Kada pasakiau, kad Lietuvoje jam nėra blogai, (bijojau pro vokacijos), jis man atsakė: ne bijok, aš joks provokatorius, sakau tau iš širdies...

— Ką galite pasakyti apie patį gyvenimą?

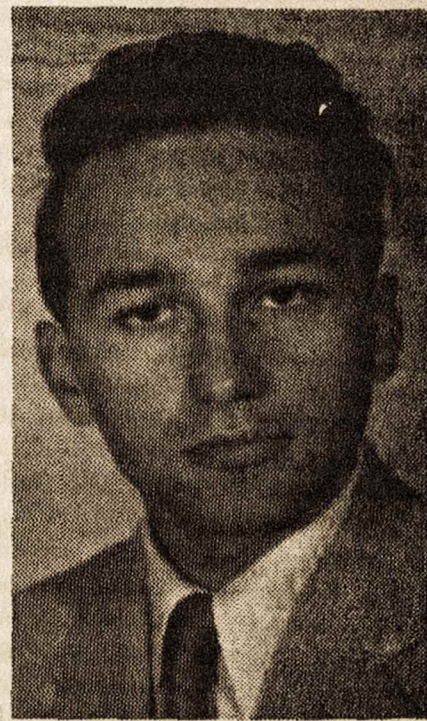
— Po Stalino mirties, jis kiek palengvejo. Atsirado dau giau maisto. Tačiau uždarbio neužtenka pačiam pragyveni mui, todėl ir įvairiai „kombi nuojama“. Laimingi yra tie lietuviai, kurie turi giminių Kanadoje ir JAV. Juos gatvė je pažinsi iš amerikoniškos medžiagos kostiumų, sukne lių ir gražesnių veidų, nes daž nai dalį siuntinio skiria ir maisto prisiipirkimui. Rusai tės Lietuvą laiko antra Ame rika, todėl atvyksta į mūsų Be vynę pirkti šilkų, baltinių, ta tu. Mat moterys, kur jos begy ventų, visur lieka moterys...

— O kaip partizanai, ar dar esama jų Lietuvoje?

— Ne, nėra. Pradžioje buvo pilni miškai. Užpuldinėdavo raudonarmiečius, degindavo ūkius, iš kurių buvo išvežti lie tuviai ir į jų vietas atkelti ru sai, taip, kad jie bijodavo vyk ti į Lietuvą, o pati kariuome nė, be stipraus apsiginklavi mo, vykti per pavojingas vie tas partizanų išnaikinimui, bu vo atkviesti mongolai su šuni mis, kurie iškošdavo visus miškus. Ir tas nepadėjo, nors mažus būrelius sugaudydavo, sušaudytus atveždavo į mies telį. Žiaurus vaizdas... Tuo met rusai griebėsi apgauties— paskelbė amnestiją. Daug par tizanų išėjo iš miškų, tačiau buvo suimti, dalis susaudyta, dalis nuteista kalėjimu, arba ištremimu.

— Ar teko ką nors girdėti apie atvykusius „dypukus“.

— Ne. Žinau tik, apie grį žusius iš Brazilijos, Argenti nos ir kt. P. Amerikos kraštų. Pradžioje jie pateko į sunkias gyvenimo sąlygas: nei darbų, nei butų, laisvės suvaržymas, gerokai paveikė ne vieną repa triantą. Girdėjau, kad keli ne išlaikė ir nusižudė. Po to pa sikeitė jų atvykimas. Todėl, kol nerandamas butas, dar bas, neišleidžia dabar.

DAKTARAS
ALGIS MATULIONIS

Šių metų pavasarį, Halifax'e, Kanadoje, jis baigė medicinos mokslus Delhouse univer sitete ir prie Kanados valsty binių egzaminų komisijos iš laikė baigiamuosius kvotimus.

Algis Matulionis gimė 1932 m. Kaune, Lietuvoje. Jo tė vai Genovaitė ir Balys Matu lionis, gydytojas.

Gimnazijoje pradėjo mokytis Kaune, 1943 mt., toliau mokė si Dorfordeno ir Wattenstad to stovyklose, lietuvių gimna zijoje ir 1949 mt. baigė 6 kla ses. Į JAV atvyko 1949 m., ir po 2 metų, Providence m., R. I., baigė vidurinę (high) mo kyklą, su pasižymėjimu.

Po 4 metų, t. y. 1955 mt. Providence mieste, R. I., bai gė Browno universitetą. Baigė su pasižymėjimu Cum laude; buvo išrinktas į garbės korpo raciją Phi-Beta-Kappa; būna nt universitete buvo jam su teiktas garbės titulas Francis Wayland Scholar; be to, dar buvo gavęs piniginę premiją už Vokiečių literatūros stu dijas.

Į Delhouse universitetą įsto jo 1955 metais, kurį ši pavasa rį baigė.

Būdamas Browno ir Delhou se universitetuose, priklausė bendrai lietuvių studentų or ganizacijai, nes minėtuose universitetuose jo studijų me tu lietuvių studentų, be jo pa ties, nebuvo.

Šiuo metu gyd. Algis Matu lionis atlieka Halifaxo ligoni nės vienerių metų privalomą ją praktiką. Ją baigęs, nori grįžti į JAV ir apsigyventi kur nors didesnio lietuvių su sibūrimo centre.

~~~~~

— Kaip bažnyčios?

— Daugumoje uždarytos. Veikiančios, privalo mokėti didelius mokesčius; tačiau vi suomet yra perpildytos. Ir dar viena „smulkmena“, tai neleidimas nešioti žematiškų klumpių, nei pardavinėti tur guje. Kodėl jis uždraudė ne galiu pasakyti. Tačiau seni žė maitčiai, vis dar prie namų ne šioja.

— O kaip senų žmonių gy venimas. Sakoma, kad visi yra aprūpinti senatvės pensi ja?

— Nieko panašaus. Jokių pensijų taip vad. buožės, ge riau gyvenę laisvės metais, ne gauna. Jie priversti savo se natvę baigti prieglaudose, ar ba prie vaikų. Dar gerai, jei gu kas turi savo vaikų savo kontinente, todėl iš gaunamų siuntinių, šiaip taip pragyve na. Mano patarimas visiems Kanados lietuviams: neuž miršti savo giminių Lietuvo je, paremti juos siuntiniais, vaikams — neužmiršti savo tėvų, nes juk jie skirdavo jie ms gardesnę kasnį jų vaikys tės dienoje, šiandieną laukda mi iš savo gerai gyvenančių vaikų, nors mažos dalelytės, jų materialinio gerbūvio.

— Kaip siuntiniai, ar gau nami tvarkoje?

— Apie nusiskundimus ne girdėjau. Už gautą praneši mą apie atėjusį siuntinį, rei kia sumokėti 4 rubl. ir su juo nueiti į paštą. Jeigu nepasiti Nukelta į 6-tą psl.

J. PAUTINIUS.

SODAS.

Verdun PO 6-5641
HICKSON GROCERY
ALUS ir MAISTO PRODUKTAI
 Pristatymas nemokamai
 241 Hickson Ave. Sav. Paul Jocas

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

PRASIDĖJO LIETUVOS FUTBOLŲ PIRMENYBĖS,

kurios didelių staigmenų neatnešė. Kretingoje vietos „Linų Audiniai“ prie 600 žiūrovų su žaidė lygiomis su Plungės „Melioratorium“ — 1:1. Nu siskundžiama bloga Kretingos futbolo aikštė, kuri yra pilna kupstų, takelių, skersai ir išilgai išvagojusių aikštėlę, tad neįpratusiems prie tų kliūčių, sunku yra žaisti.

Atrodo, kad didžiausią žiūrovų skaičių sutraukė Panevėžys, nes statybininko rungtynės su MSK komanda stebėjo 5000 asmenų. Lainejo pirmieji, 5:2 pasekme. Tuo tarpu lygos naujokas, Mariampolės Cukraus fabrikas, pralaimėjo Kauno Kūno Kultūros studentams 1:6, o šiaulių El nias įveikė Klaipėdos „Audra“ 6:2.

PABALTIO FUTBOLŲ TURNYRE,

labai gražiai pasirodė Lietuvos jaunieji. Jie įveikė estus 3:0 ir tuo pačiu laimėjo Pabaltijo jaunių meisterio vardą. Del antros vietos, estai nugalėjo latvius 5:1. O Vilniaus Spartakas nugalėjo lenkų Slupsko „Čarny“ futbolininkus 3:0 pasekme.

Esu minėjęs, kad už silpną lietuvių pasirodymą Maskvos žaidynėse greičiausia bus padarytos išvados. Ir štai pirmos žinios, kartu ir mano žinių patvirtinimas: Lietuvos šachmatų federacijos posėdyje prezidentas pripažino komandos pasirodymą nepatenkinamu ir priėmė eilę priemonių tolimesniam rinktinės ruošimo darbui.

IŠ KREPŠINIO GYVENIMO,

reikia pranešti apie vykstantį Krokuvėje didelį tarptautinį turnyrą, kuriame dalyvauja Kauno Politechnikos Instituto moterų krepšinio komanda.

Po iškilmingo turnyro, pirmos aikštėje pasirodė lietuvių rinktinė ir Bukarešto Oreda krepšininkės. Kaunietės pirmą kėlinį baigė 33:15 ir rungtynės 64:30 savo naudai. Reikia pažymėti, kad Bukarešto komanda yra Rumunijos meistras.

Kitą dieną Kauno PI ko

TRUMPAI IŠ LIETUVOS

— I Sov. Sąj. moterų krepšinio rinktinę įtraukta Dakta raitė.

— „B“ klasės futbolo pirmenybėse Vilniaus Spartakas nugalėjo Minską 2:1. Pirmenybių lentelėje vilniečiai yra šeštoje vietoje. Pirmąją Karaliaučiaus Baltiką. Latviai ir estai yra žemiau lietuvių.

— Lygumų miestelio stadione, auga... bulvės. Taip rašo vilniškis Sportas rugsėjo 5 d. Mūsų atsakymas yra trumpas: nemalonu sportuoti, kada tušias pilvas.

— Kybartuose lankėsi K. Naumiesčio rajono futbolininkai ir krepšininkai. Kybartai nugalėjo svečius vyrų krepšinyje 55:33, futbole 5:1, tačiau pralaimėjo moterų krepšinį.

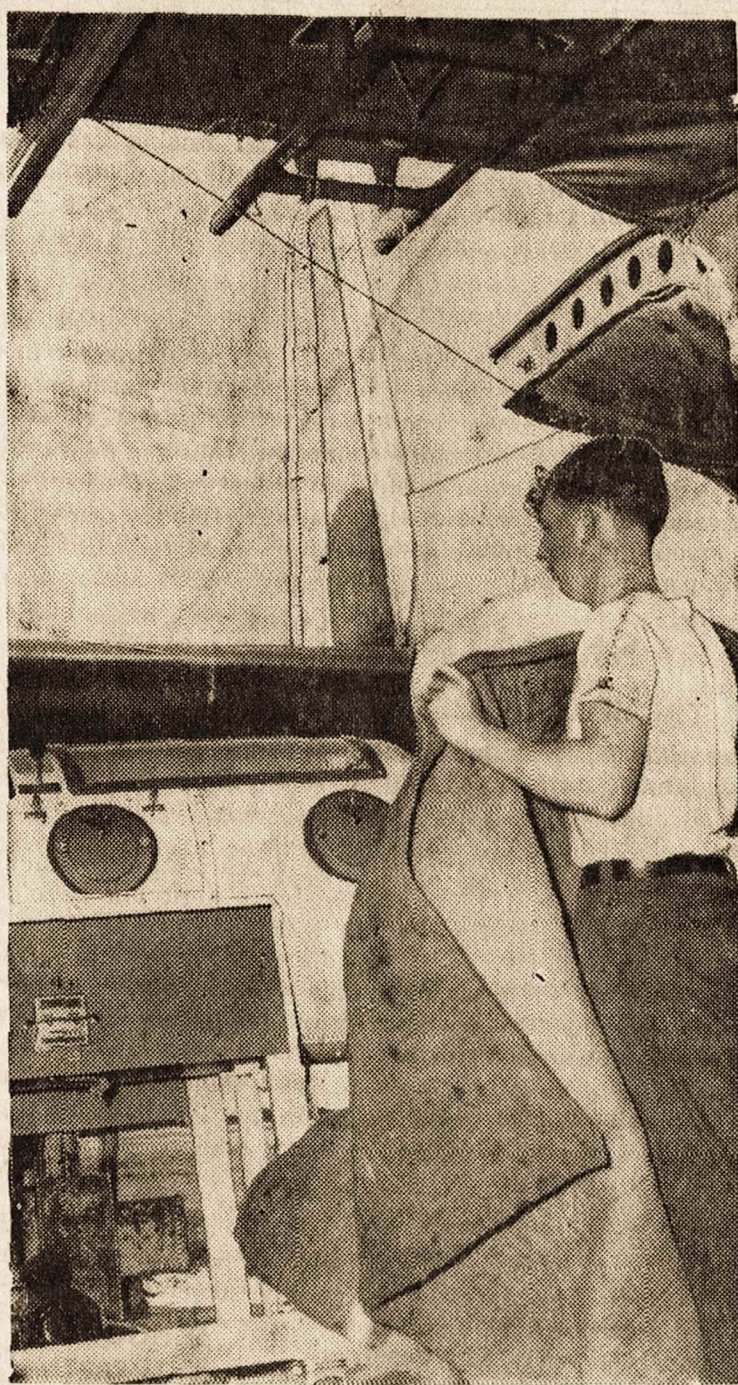
— Tarpvalstybinėse futbol rungtynėse gautos šios pasekmės: Suomija — rytų Vokietija 3:2, Norvegija — Danija 2:4.

— Hamiltonas pirmąją rytų Kanados futbolo, o Winnipegas — vakarinėje dalyje.

— Artimiausiu metu bus pradėtas 1959-60 m. ledo rutulio sezonas. Komandos jau pradėjo treniruotes, sužaisdamos eilę draugiškų rungtynių.

● Liet. A. Menininkų Klubas valdyba, pabaigusi dvejų metų kadenciją, savo posėdyje, įvykusiame š. m. rugsėjo mėn. 18 d. Menininkų Klubas patalpose, atsistatydino. Naujoji valdyba, pareigomis pasiskirstę sekančiai: pirmininkas — Pov. Gaučys, vicepirmininkas — Bruno Markaitis S. J., sekretorius — Br. Macevičius, kasi ninkas — Ant. Nakas, valdybos narys kultūriniam — spaudos reikalams — Balys Račauskas, klubo atstovas Čiurlionio Galerijoje — Zenonas Kolba.

● Danutė Šalkauskaitė Illinois universitete gavusi bakalaurato laipsnį biochemijoje, siekdama dabar magistrės laipsnį dirba prie tyrimų Michigano universitete.

GELEŽINIAI PLAUCHIAI,

kurie naudojami gydant Poliomielito ligą, buvo vežami iš daugelio Kanados vietų į Montrealį laike polio epidemijos, kuri ištiko šį miestą šią vasarą. Mūsų paveldas rodo geležinius plaučius, skirtus Montrealiui, kraunamus C-119 į Royal Canadian Air Force lėktuvą Maltono aerodrome, Toronte.

(Canadian Press paveikslas) CS.

Lietuvių Dienos pabiro

Savo oficialiuose pranešimuose apie šeštąją Kanados Lietuvių Dieną, sąmoningai ir patys skaitytojai, iš straipsnių, galėjo spręsti, kad Hamiltone esama kelių asmenų (ma nio pabrūkta), kurie žiūrėdami savo ir vienos organizacijos ambicijų, šį gražų LD Organizacinio Komiteto darbą trukdė. Ir šį kartą būčiau tylėjęs, jeigu ne Lietuvių Namų pirm. St. Bakšio atsiliepimai spaudoje (TŽ ir NL Nr. 38—VI LD Hamiltone praėjus), kur jis vėl papylė tendencinų žinių skaitytojams, primindamas kažin kokias „aštrias kovas“ (pats muša ir pats šaukia) tarp LD Organizacinio Komiteto ir t. vad. Lietuvių Namų, cituodamas savo paties parašytą korespondenciją ištraukas ir galų gale, per visą vasarą „vanojęs“ K-tą, kviečia užmiršti visas klaidas ir baigti didelį tautinį darbą, patatymu tautinio centro Hamiltone, taigi, kaip suprantu, t. v. Lietuvių Namų...

Gražus yra Lietuvių Namų vardas. Tais dviem žodžiais, tik išjuoktas. Buvau privers

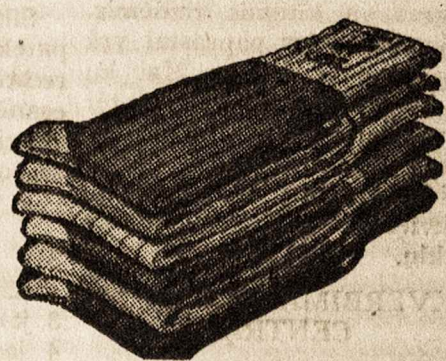
DARBINĖS KOJINĖS

NYLONU

SUSTIPRINTOS KULNYS IR PIRŠTAI

Štai geriausias pirkinys ilgesniam nešiojimui — labai patogios-ekstra vertingos. Neplyšančios **Penmans Darbo Kojinės**. Yra įvairiausių rūšių, tinkamų įvairios rūšies darbams.

TAIP PAT APATINIAI — VIRŠUTINIAI RŪBAI
 GARSŲS NUO 1868 METŲ (WS-11-4)

tas atsiimti savo šėrus ir kiek žinau, tuo laiku padarė ir daugiau asmenų. Tačiau po kelių mėnesių, apsižiūrėta, kad man no samprotavimai buvo teisiniai ir scena buvo įrengta. Ke liais koncertais „tautinio cent ro“ pareigos baigėsi. Nenorėčiau toli eiti — tik į Toronto Lietuvių Namus, arba čia pat, Hamiltone, pas vokiečius, kurie savo tautiečiams rengia įvairias pramogas (sekmadieniais nemokamai filmai, programos, Kalėdų proga dalina vaikams dovanėles ir tt.) Tuo tarpu Hamiltono kronikoje ko respondento Sk. St. žiniuose nieko kito nerandame, kaip duokime, duokime (tiesa, prieš kelis metus buvo auko kime Tautos Fondui...) „Lietuvių Namams“. Ir Hamiltono LB-nės valdyba, kuri yra kino - teatro Delta akcininkas (o tempora) ir ta turi mokėti nuomą už patalpų naudojimą. Jeigu giriame, kad kiekvienas mėnesį kinas duoda per tūkstantį dol. pelno (gerai, kad tie pinigai iš svetimos kišės nės), tad pridėkime nors trupinėlį prie lietuviškojo gyveno, nešaukdami visą lai ką — duokime, duokime — patys nieko neduodami...

Berods po pirmo LD O-nio K-to posėdžio, kuriame buvo nubalsuota sekmadienio kon AV prerijų, yra sukūrus pil certui - aktui nuomoti kitą sa nas fantaizijų apysakas, mie lę, ne lietuvių kino - teatro Delta patalpas, ir St. Bakšiui do, kad jo pėdomis norėjo sek pasitraukus iš K-to narių sąs tato, po kelių savaičių spaudoje pasipylė straipsniai, nuro dantieji kino Delta geras savy bes, apeliuojant į K-to narių ir visų lietuvių tautinę samo nę, šaukiant apie lietuvių bės Hamiltono praėjus, vėl klai išlaikymą, vienybę ir tt.—vie nu žodžių mušant patriotizmo būbnu. Ir šiais keliais nepalen kius K-to narių nuomonės ir atrodo, mūsų redakcijoms atsi

Rašytojas Karl May, nebu vės ir nematęs Kanados nei J AV prerijų, yra sukūrus pil certui - aktui nuomoti kitą sa nas fantaizijų apysakas, mie lę, ne lietuvių kino - teatro Delta patalpas, ir St. Bakšiui do, kad jo pėdomis norėjo sek pasitraukus iš K-to narių sąs tato, po kelių savaičių spaudoje pasipylė straipsniai, nuro dantieji kino Delta geras savy bes, apeliuojant į K-to narių ir visų lietuvių tautinę samo nę, šaukiant apie lietuvių bės Hamiltono praėjus, vėl klai išlaikymą, vienybę ir tt.—vie nu žodžių mušant patriotizmo būbnu. Ir šiais keliais nepalen kius K-to narių nuomonės ir atrodo, mūsų redakcijoms atsi

Nukelta į 6-tą psl.

BELLAZZI - LAMY, INC

DO 6-6941 7679 George St., Ville Lasale.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
 Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

SIUNTINIAI

LIETUVON IR Į KITUS SOVIETŲ KRAŠTUS per ANGLIJĄ ir ŠVEDIJĄ.

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis

per Janiną ADOMONIENĘ.

Siunčiame įvairiausius vaistus, gydymo reikmenis, medžiagas, drabužius, odas, avalynę, siuvimo mašinas, akordeonus, dviračius, maistą ir tt.

Užsakymai iš kitur primami paštu.

Siuntiniai pilnai apdrausti.

Kreiptis: 1319 St. Germain, Vile St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)
 Montreal 36, Que. Tel. RAYmond 7-3120.

12 metų patyrimas.

Sta No DE LUXE DRY CLEANERS

117—6th AVENUE, LACHINE

ME7-6727

Sav. P. RUTKAUSKAS

STANDARTINIAI SIUNTINIAI LIETUVON

Medžiagos, rūbai, avalynė, vaistai, maistas, siuvamos mašinos, laikrodžiai ir kt.

per

Lithuanian Trading Co. London, England.

Montrealyje Atstovas

Aug. MYLĖ

991 St. Elizabeth Str. Montreal 18. P. Q.

Tel. UN 1-1176.

SIUNTINIAI PILNAI APDRAUSTI.

Skambinkite, pristatysiu pavyzdžius ir katalogus.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose
 Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.
 3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7623

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabinai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUCIULIS
 yra tos srities specialistai su 22 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.

Lietuviams nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle,
 Montreal, P. Q., Tel.: DO 6-3884.

Mosklo - Technikos naujienos

ELEKTRINĖ RAŠOMOJI MAŠINĖLĖ

Prancūzų inžinierius A. mi ultragarso taikymo klausy Diukrokas (Ducroque) sukū rė rašomąją mašinėlę, kuri iga lina kiekvieną mašininkę rašy ti tokiu greičiu, kurį gali pa siekti tik rašymo varžybų nu galėtojai. Naujos konstrukci jos mašinėlę sudaro plokštė, pavaduojanti normalios rašo mosios mašinėlės klaviatūrą, elektroninis prietaisas ir spau sdinimo mechanizmas, kuris primena įprastinį. Plokštelėje įrengta daugybė metalinių kontaktų su raidėmis, skaitli nėmis, ženklais — kaip rašo mosios mašinėlės klaviatūro je. Tačiau kai kurios raidės pasikartoja kelis kartus, su jungtos su kitomis raidėmis, su kuriomis jos paprastai yra jungiamos žodžiuose. Kai ku rie kontaktai turi raidžių ter rinius, kai kurie — žodžių ga lūnes. „Elektroninė atmintis“ susideda iš 16 įrengimų, kurių kiekvienas gali išsaugoti 50 ženklų.

SKVERBIMASIS Į ŽEMĖS CENTRĄ

Giliausi gręžiniai nesiekia nė 7 km. Tačiau Britų naftos kompanijos mokslinio skyriaus vadovas geofizikos daktaras Beskelas įsitikinęs, kad esa mais gręžimo prietaisais gali ma jau dabar pradėti „kelio nę“ į 16—17 km gylį.

Iki šiol kiekviena nauja de žimtis metų būdavo įveikia ma su didžiuliu vargu, o čia — iškart dešimties kilometrų šuo lis. Ši kartą bus gręžiama ne nuo sausumos paviršiaus, bet nuo kokios nors giliausios van denyso įdubos, vietomis gi lesnės kaip 10 km, paviršiaus. Pastačius gręžimo įrenginį okeaniniame laive arba dirbti nėje saloje, manoma, pragrę žus kokius 4—5 tūkst. m, pa siekti paslaptinę „seisminę ribą“, kur seisminių bangų greitis dėl nežinomų priežas čių labai padidėjęs. Tokiu bū du, gal būt, pavyks išspręsti šios srities mįslę, lygiai taip kaip ir daugelį kitų mūsų pla netos sandaros ir kilmės mįs lių.

AUGALAI PRANĖŠA APIE PAVOJŲ

Pasaulinės sveikatos apsau gos organizacijos ekspertų ko miteto ataskaitoje nurodoma, kad kai kuriuos augalus grei tai bus galima panaudoti kaip oro grynumo „barometrus“. Tokios daržovės, kaip špinat as, cikorija ir salieros, „suser ga“ nuo užteršimo oro — ant jų lapų atsiranda bronzinės ar ba sidabrinės apnašos.

ULTRAGARSO VONIOS

Pirmieji ultragarso vonias kai kurioms ligoms gydyti pri taikė de vengrų specialistai daktarai P. Gregusas ir I. Ais neris, dirbantys vienos Buda pešto ligoninių tiriamojose la boratorijose, kurioje sprendžia

TAISAU

televizijos ir radio aparatus.

Darbas garantuotas.

Albinas Pranavičius.

DOminic 6-6637

Vietoj rašymo - pasikalbėkite su savo artimaisiais!

Jūs turite tėvynėje savo brangius tėvus, gimines ar draugus. Jūs labai noriai jiems rašote ir net trumpiausias jūsų laiškelis suteikia jiems daug džiaugsmo.

Štai dar geresnis būdas jiems pradžiuginti:

Kalbėkite jiems, išrašant savo balsą į nedūžtamą plokštelę; kalbėkite jiems visa šeima, neišskiriant nei vaikų.

Mūsų įrašome į plokštelę jūsų balsus mūsų studijoje ar jūsų namuose. Vieną hi-fi plokštelę galima net už \$4.50.

HI-HI RECORDING STUDIO

(Home Recording Service)

4944 Ontario St. East,

Montreal, P. Q.

LA 6-7521.

NIAGAROS PUSIASALIS

PARAPIJOS 10-ČIO ŠVENTĖ

Prasideda 17-to spalio, Slo vakių salėje. Puiki programa — puikus pamėnėjimas, pui kus vakaras su visais tam rei kalingais priedais.

Dalyvaus nemaža žymių svečių. Tai puiki ir žymi su kaktis. Apie ją bus dar dau giau parašyta ir net per radi ją pakalbėta. Tai mūsų visų čia pasididžiavimas. Kokios dabar gyvos, jautrios ir gra žios sekmadienių pamaldos! Kiek žmonių, koks giedojimas prie naujų vargonų!

Visa tai reiškia kas sekma dienį lietuvių pasimatymą, širdingą pasisveikinimą — to li nuo savo nukankintos tėvy nės!

Tai gaivinantis kas sekma dienis išvykis, o vistik net i ji nevienas neateina — ar tai nėra nuostabus pasaulis? A. Mickevičius tokius vadina — griaučiai tautos. Kaip gaila. Negriaučiai — atsirastime 10-ti entuziastingai. Tas verta, Tas užtarnauta su širdingiau siais linkėjimais!

St. CATHARINES, Ont.

TRUMPAI IR AIŠKIAI DEL VALDYBOS

Visuotinis susirinkimas nau jai valdybai rinkti įvyks lap kričio 8 dieną. Vaizdas bus ži nomas: Po pamaldų. daugy ma nukiūtins namo: „Dirbki te, dirbkite Lietuvai tėvynei, mes gi negalim, neturime lai ko, neleidžia žmona“.

Neretas visai tą dieną ir i bažnyčioje neateis. Tai vis kad nereikėtų ko nors padirbėti Lietuvai.

„Bet pakalbėk prie jaukaus stalo su kuriuo: didesnio pat rioto nerasi visoje Amerikoje. O kokie žygiai neatlikti pra eityje! Kitas duoda suprasti, kad tas viskas jo lyg ir nebe liečia: vistiek kas nors daržą užves. Pasiskinti ateisime. Kas čia žino, kuris čia mūsų dirba daugiau, kuris maziau?“

Tai vis apgalvoti, bet tikri pasireiškimai. Jie tiek nemo lūs, kad nemalonu net rašyti. Trina juk rankas dėl to nevie nas: parodyk man blizgučių maišą — Tėvynės, kaip nebu vė!“

O gyventi vistiek reikia. Vistiek reikia būti lietuviams, turėti savo bendruomenę, turėti

ti valdybą. Daugelis dar joje nėra buvęs, o turi būti buvę visi, kitaip užsirašykime ki niečiai.

Kaip karo audrai siaučiant Lietuva ir lietuviybė bsvo be ga lo didelė užuovėja, kaip kad ji buvo Vokietijos lageriuose, taip ji gali būti vėl užuovėja rytoj kam nors vėl iškrapš čius iš pliusinių fotelių.

Neduo kime tai užuovėjai su griūti. Ją patys turime palai kyti — kiekvienas ir ne rytoj, o šiandieną, kol dar nėra vėlu. Būkime susirinkime visi. Lengvai pasitarę — imkimės darbo. Ypač tie, kurie dar jo nesiėmė ar ėmėsi seniai.

BINGO!

Gali kitas nustebti mūsų iš radingumu ir nesibaigiamu gy vumu bei sumanumu: imame doleriui už pakarpos — atida rome bingo Meritono salėje, toje pačioje salėje, kur Čiur lionis koncertavo. Pelnas eis mūsų parapijos reikalams, o tuo pačiu jau ir mūsų reikala ms. Jei kiti gali — galime ir mes.

WINNIPEG, Man.

KLB-NĖS WINNIPEGO APYLINKĖS

lietuviai sumokėjo solidarumo nas šmaizys, Br. Brazdžiūnas, mokėsi: po 4 dol. Jurgis Ja Liudas Bartininkas, Juozas nuška; po 3 dol. K. Grudzins Butkevičius ir Aleksas Bud kas, po 2 dol.: Petras Bagdo rys; po 1 dol. Jonas Kvedaras nas, J. Lukas, J. Baranauskas, ir Kazys Žentelis. Viso surink ta: 47 dol.

Sumokėjusiems, B-nės v-bos vardu reiškia padėką.

J. Demereckas

Valdybos Iždininkas.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ DRAUGIJOS SUKAKTIS

Šiais metais sueina 30 metų, ganizatoriai ir nariai, susirinke pasitariman, nusprendė, kad taip gražiai veikusios Austr. Liet. Dr-jos 30 metų sukaktis zistuoja, kuri persiorganizavo i Austr. Lietuvių Bendruome nę, tačiau ji savo laiku suvaidi no itin didelį vaidmenį lietu viškuose šio krašto reikaluose.

Prasidėjus i šį kraštą pokario emigracijai, A. L. Draugija iš augo i daugiaskyrę organizaci ją, apėmusią visus ano meto lie tuviškojo gyvenimo veiklos po reikiškus. ALD-ja pirmoji susi rūpino ir lietuviškų spausdin tu žodžiu: ji pradėjo leisti „Mū sų Pastogę“.

Tai gi pirmieji Draugijos or jokie atlyginimo.

Sumokėjusiems, B-nės v-bos vardu reiškia padėką.

BANKSTOWNO LIETUVIŲ NAMŲ

išorės statyba beveik užbaigta. Paliko baigiamieji smulkūs dar bai. Vidaus darbas taip pat bai giamas. Garsikalbius sutiko įrengti šios srities specialistas inž. A. Alekna, pagal paskuti nius technikos reikalavimus be jokio atlyginimo.

S. UMBRASAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

Jūsų senus kailinius paltus nudažome ir perdirbame i kailinius pamušalus.

2622 Wurtele St., Montreal. Tel. LA 1-4681

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

Perka - parduoda žemę, sklypus, pelningus namus.

prez. J. Skučas, RA 2-6152, 6966-44 Ave. Rsmst.

Izd. E. Griganavičiūtė RA 7-4097.

Reik. ved. P. V. Zubas DO 5-0224

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

D. E. BELANGER & SONS

18 METŲ JŪSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259—3 Ave.,

Ville LaSalle

DO 6-9343

DAINININKAMS —

MUZIKAMS

Neatidėliokite iki PASISEKI MO — kurkite jį patys.

Irašykite i plokštes jūsų mėgiamus muzikinius dalykus. Tai bus jūsų geriausias prisi statymas teatro savininkams, šokių salei, naktiniam klubui ir t. t.

Uždirbkite parduodant savo talento vaisius.

HI-FI Recording Studio

(Home Recording Service)

4044 Ontario St. E.,

Montreal — LA 6-7521.

PADĖKOS

Mums apleidžiant mielą Montrealio lietuvių koloniją, palydėjusiems gražiomis iš leistuvėmis mus i naują gyve namąją vietovę, apdovanojus mus didele dovana, esame gi liai sujaudinti Jūsų nuosirdu mu ir amžinai liekamės Jums, mieli draugai, bičiuliai, dėkin gi. Mūsų gilus dėkingumas priklauso visiems išleistuvėse dalyvavusiems, prie jų suren gimo prisidėjusiems ir vaišių metu dirbusiems.

Negalime likti ypatingai ne padėkoję pobūvio šeimini kėms: Genei Bakanavičienei ir Antaninai Kiškienai, prie vi so išleistuvių surengimo, auko jant net savo atostogas ir vai šėms vadovavusiam drg. Juo zui Bakanavičiui, Lietuvių Darbininkų Draugijos Pirmi ninkui, drg. Povilui Petroniui, Didž. Lietuvos Kunigaikščio Vytauto klubo pirmininkui drg. Iz. Džiaugiu, mielai Pet rutei Ivanauskienai, visai DLK Vytauto klubo valdybai ir bo rdiraktoriams, visiems taru siems atsisveikinimo nuosirdų žodį, nuosirdžiai linkejimais palydėjusiems iš Montrealio, ir dar kartą visoms ir visiems prie tokių gražių išleistuvių savo dalyvavimu prisidėjusie ms tebūna mūsų nuosirdžiau sias ačiū.

Jums amžinai dėkingi Juzė ir Pranas Šimelaičiai. R. R. 3 Glandford Station, Ont.

Gilaus skausmo prislėgtos, mirus mano brangiamam vy rui ir dukters Irenos tėvui Po vilui Masandukui, reiškiamo nuosirdžiai padėką šv. Kazi miero klebonui kun. J. Bobi nui už atlaikytas šv. mišias ir palydėjimą i amžino poilsio vietą.

Mes nuosirdžiai dėkojame visiems, kurie mūsų didžiau sio skausmo valandoje buvo drauge su mumis šermenyse, pamaldose už jo sielą ir paly dėjo i amžino poilsio vietą. Nuliūdusios

Julija Masandukienė ir duklė Irena.

LIETUVOJE UŽDRAUS...

Atkelta iš 3-čio psl.

ki, siuntinys atidaromas prie gavėjo ir patikrinamas pagal sarašą. Jeigu netikrini — su džiaugsmu, tiesiog lėkte, leki i namus, nes jis yra kartu ry šys su savo giminėm, laisvu ju pasauliu.

K. B. Ukrainos TSR Valstybinė vaikų literatūros leidykla Kije ve išleido i ukrainiečių kalbą išverstus Petro Cvirkos apsa kymus vaikams.

LIETUVIŲ DIENOS

PABIROS.

Atkelta iš 5-to puslapio.

lietuvių kino - teatre (pagal jį — „Lietuvių Namuose“ — kabutės visur sąmoningai), spėsdamas dalyvių skaičių iš paduotų leidinių. Tokiu būdu, matyti, St. Bakšys vai kus „patalpino“ i laikinai įsteigtą vaikų darželį prie mo kyklos, arba paleido juos su žaisliukais per grindis, pakabi no ore visus garbės sveičus, 250 asmenų su garbės kvieti mais, choristus, tautinių šokių dayvius, tarnybą prie vėlavų ir tt. ir tt. Tačiau kiekvienas, kuris šioje šventėje dalyvavo, matė, kad 1087 sėdimų vietų salė buvo užpildyta, jos pabai goje buvo stovinčių, o lauke, dėl didelio karščio, taip pat stovėjo būriai lietuvių, (mano pabrukta) išėję laikinam atsi vėsinimui. Tad negali būti kalbos, kad sekmadienio va karą, vienoje vietoje vėl buvo susirinkę 1200 tautiečių. Be to, LD tikslas nėra vien tik skaičiavimas parduotų bilietų -leidinių ir vėliau išvedimas pelno. Ne. Duok Dieve, kad sekančioje šventėje, dalyvau tų tūkstančiai lietuvių ir tūks tančiai svetimtaučių su garbės kvietimais ir nežiūrint i tai, kad nuo jos atliktų tik 100 do lerių pelno, tačiau tokia LD, dėl suprantamų priežasčių, reiktų laikyti pilnai pavyku sia. Ir finalas: kokių būdu St. Bakšys patalpintų 1200 asme nų i lietuvių kiną — palieku jam atsakyti.

I tolimesnes diskusijas (esu tikras, kad St. Bakšys dar jieš kos įvairių „kablukų“) nei siu. Nematau reikalo, nes tam yra gaila laiko ir brangių spau dos puslapių šios pabiros, pa kankamai nušvietė tautiečius, kokiose sąlygose buvo rengia ma, gerai pavykusi, VI-toji Kanados Lietuvių Diena.

Red. J. Kardelis jau ne kar tą siūlė LD rengti Ottawoje. Esu tam priešingas, nes ji ga li pasibaigti fiasko. Juk jau pe reitais metais Ottawai buvo pavesta surengti LD, tačiau tik dėl KV nerangumo, nesu laukta iš tos lietuvių koloni jos jokio atsakymo. Ir kada buvo susigriebta — šaukštai po pietų: jokia kolonija nesu tiko rengti šventės, nes pasi ruošimui liko mažai laiko. Su rastas KV mandagus atsipra šymas, kad ryšium su pasau lio lietuvių seimu, LD neren giamo. Ir šiemet Ottawa neat siuntė i LD metraščių savo ko lonijos jokios veiklos aprašy mo, nors buvo raginta du kar tus raštiškai. Nerandama la ko valandėlės darbui, tai ko lia gali būti kalba apie visos vasaros darbą! Siūlyčiau vėl grįžti prie „perpetuum mobi le“ ir šventę rengti Toronte.

Galima dar pamėginti su gy vybingu Winnepegu ir viena sąlyga, kad ji neturėtų tenai parapijinio pobūdžio. Abiem kolonijom, Krašto Tarybos va žiaivime, vertėtų pasirošti su savo pasiūlymais ir gal net planeliu.

K. Baronas.

● Lietuvos Filharmonijoje, Vil niuje, gastroliavo Rumunijos operos solistas Ivon Dačian.

● Vilniuje šį mėnesį įvyko Vengrijos dailininkų kūrinių paroda.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUGSTOS KOKYBĖS

RANKŲ DARBAS

ANGLISKOS MEDZIAGOS

79 ir 81 St. Zotique St. E.

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

HAMILTON

LD KOMITETAS POSĖDŽIAVO

VILNIAUS DIENOS MINĖJIMAS

Nors nevisos sąskaitos dar suvestos, tačiau apytikriai galima pranešti, kad pajamų šventėje būta 6990 dol. ir iš laidų apie 4899 dol. Grynas „sukasi“ apie 2000 dol. lerių. Mėnesio laikotarpį bus duota apyskaita.

LIETUVIŲ DIENOS O-NIO KOMITETO PIRM. V. KAZLAUSKAS

padavė pareiškimą Hamiltono Lietuvių Kino Teatro Delta Akc-nės B-vės valdybai atsiimti savo akcijas. Pareiškime nurodoma, kad valdybos kai kurie asmenys varė plačią pagandą prieš LD ir patį komitetą.

NL red. pataria indėlių ne atsiimti, bet šerinkų susirinkime išsiaiškinti klausimus ir padaryti patvarkymus.

„HAMILTON SPECTATOR“

įdėjo V. Kazemeko atvirą laišką, kuriame autorius nurodo, kad komunistams nereikėjo jokių atominių bombų pavergti Pabaltį, Vengriją, Rumuniją, Lenkiją ir kt. kraštus. tad kalba apie nusiginklavimą yra visai bereikalinga, nes laisvam pasauliui nusiginklavus, komunistams pakaks penkių metų pavergti visą pasaulį. Taip pat, dienraštis įdėjo pirmame puslapyje platų telegramų agentūros pranešimą apie Čikagos lietuvių šeimos pastangas atgauti savo vaikus. prašant patį Chruščiovą asmeniškai.

I VLIKO SESIJA

New Yorke spalio 17—18 dd. išvyksta vilniečių atstovas K. Baronas.

Visi Hamiltono ir apylinkių lietuviai kviečiami šį sekmadienį dalyvauti Vilniaus Die nos minėjime Toronto Prisikėlimi parapijos auditorijoje 3 val. 30 min. p. p. Paskaitą skaitys svečias iš Clevelando, vilnietis adv. St. Lazdinis. Prelegentas nušvies lenkų pogrindinės armijos veiksmus paskutiniojo karo metu Vilniaus krašte. Bus ir meninė dalis. Sekmadienio pamaldose prisiminkime Gedimino miestą ir žuvusius dėl mūsų sostinės.

MARIJOS DIENA,

Hamiltono vyskupijos švenčia ma kiekvienais metais paskutinį gegužės mėn. Sekmadienį, dėl miesto stadiono remonto, buvo rugsėjo 27 d. Nuo šv. Onos bažnyčios išsirikia vo įvairios organizacijos, mo kyklos, parapijos, vežant gyvuosius paveikslus, vaizduojančius septynis sakramentus. Lietuvių parapija žygiavo pirmoji, nešdama Vatikano, Lietuvos ir Marijos stovyklą. Miesto stadione sveikino burmistras L. D. Jackson, o J. E. vyskupas J. F. Ryan savo žodyje apie persekiojamą bažnyčią, suminėjo ir Lietuvos vardą. Ši katalikiškoji demonstracija užbaigta šv. mišiomis, kurias celebravo vyskupas. Stadione dalyvavo 21 tūkst. tikinčiųjų. Reikia pažymėti, kad katalikai Hamiltone sudaro 40% gyventojų.

BURLINGTONO MIESTAS

spalio 21 d. praves balsavimą, kuriuo gyventojai pasisakys už ar prieš coitail barų įsteigimą. Visų tikybų dvasiškiai yra nusistatę priešingai ir veda plačią akciją. K. B.

Ivairūs siuntiniai I LIETUVĄ,

LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir U. S. S. R

Dėmesio!

VAISTAI IŠ EUROPOS VALSTYBĖS
ATPIGINTI NUO 10% IKI 40%.

Prašome reikalauti mūsų naujai atspausdintą
vaistų katalogą Nr. 2.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS,
SIUVAMAS MASINAS, INVALIDAMS KĖDES,
LAIKRODŽIUS ir kitką.

Iš Kanados:

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdrau-
paprastu ir stus įvairius siuntinius.

Turime pardavimui suknelėms, kostiumams ir ypatingai la-
bai geros rūšies vyr. paltams medžiagų, priedų ir įvairių
kitų prekių.

Prieš sudarant siuntinį prašome užėti pas mus ir apžiūrėti
medžiagas bei susipažinti su kainomis ir Jūs tikrai
būsit patenkinti.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gry-
no svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos
valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite
gavę mūsų pranešimą.

Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING Co.
CENTRINĖ ĮSTAIGA:

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. JA 8-3098.

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA 8-6686
ponia V. Juraitis.

94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-5315
ponia M. Venskėvičienė.

Darbo valandos: pirmadieniais-penktadieniais nuo 9 v.
ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais—nuo 9 v. ryto iki 5 val. v.

DĖMESIO! Ši įstaiga šių metų vasaros atostogoms bus
uždaryta nuo rugsėjo mėn. 19 d. iki rugpjūčio m. 3 d. imtinai.

SAVININKAI S. IR A. KALŪZA

TAUPLYK IR SKOLINKIS BANKELYJE „TALKA“.

Išduodamos paskolos iki 3.000 dol., morgičių paskolos iš
7% iki 50% turto vertės.

Indėliai, paskolos ir nario gyvybė apdrausta.
Darbo dienos: antradieniais ir penktadieniais 6 — 8 val.
vak., Minden Building, 20 King St. E., notaro A. Liudžiaus
įstaigoje II aukšte, tel. JA 7-5575. Sekmadieniais 12—2
val. p. p., Parapijos bibliotekoje, 58 Dundurn St. N.
Susirašinėjimo adresas 15 Homewood Ave.

A. LIUDZIUS, B. L.,

Viešasis Notaras
(Notary Public)

Advokatas iš Lietuvos.
Namų, žemės ar bet kurio
biznio pirkimo-pardavimo
dokumentų sudarymas ir
visi kiti notariniai reikalai.
Teisiniai patarnavimai.
Morgičiai.

Įstaiga: JA 7-5575;
Namų: FU 3-8928.

20 King Street East,
Hamilton.

VISI SPAUDOS BALIŲ

Šį šeštadienį Hamiltono at-
kai kviečia visus atsilankyti į
jų ruošiamą didžiulį tretįjį sp-
audos balių — šokių. Baliaus
įvyks Knights of Iolumbus sa-
lėje, 222 Queenstone Rd. Šo-
kiams gros Vyt. Babecko or-
kestras. Bus turtinga bei įdo-
mi loterija. Veiks savas bufetas.
Šokių pradžia 7.30 val. v.
Pelnas skiriamas jaunimo sp-
audai — „Ateičiai“, „Eglu-
tei“ ir „Skautų Aidui“. Malo-
niai kviečia rengėjai visus ha-
miltoniečius ir apylinkių lietu-
vius kuo skatlingiausia daly-
vauti šiame baliuje. Savo atsi-
lankymu paremsite šį kilnų ti-
kslą ir taip pat smagiai pra-
leisite šeštadienio vakarą savo
draugų bei pažįstamųjų tarpe.
J. P.

HAMILTONO ATEITININ KŲ KUOPA

Šį rudenį minės savo veikimo
10-čio sukaktį. Kuopa viską lai-
ką pasižymi gražiu kultūrinio
veikimu. Ji yra įsteigusi Ha-
miltone viešą biblioteką, suruo-
šusi daug įvairių minėjimų,
vaidinimų ir iš gautų pajamų
šelpia lietuvišką spaudą. Kuo-
pa spalio 10 d. ruošia jau tre-
čią iš eilės spaudos balių, ku-
ris įvyks 222 Queenston Rd.
salėje Knights of Columbus.
Kuopai pirmininkauja veiklus
Jer. Pleinys.

HAMILTONO LIET. NAMŲ

šerinkų-akcininkų skaičius
smarkiai auga. Jis jau visai ar-
tinasi prie 500. Tokiai nedide-
lei kolonijai, kurioje iš viso
yra tik 1500 lietuvių su vai-
kais, tai labai žymus skaičius.
Pastebėtina, kad daugelį šerū
yra pirkę senesniosios kartos
ateiviai, kurie šiaip nenoriai
dedasi į draugijas. Kl. G.

Lietuviai advokatai NEIMAN, BISSETT & SEGUIN

Barristers, Solicitors,
Notary Public.

35 Heyden Street
(netoli Bllor ir Yonge)

Toronto 5, Ont.

Tel. Office WA 4-9501

Res. BE 3-0978

A. E. McKAGUE

Barrister and Solicitor

Advokatas ir Notaras

Tel. EM 4-1394, EM 4-1395

1008 North Ontario Bldg.

330 Bay Street,

TORONTO 1, Ontario.

Lietuvio Advokato Įstaiga

Victor D. ALKSNIŠ

Advokatas — Notaras

62 Richmond St. West

(Kamp. Bay ir Richmond)

Room 901,
Toronto, Ont.
Telefonas EM 2-2585

KL. PRIELGAUSKUI 65 METAI

Hamiltono gyv. senosios kar-
tos laikraštinkui bei visuome-
ninkui Kl. Prielgauskui spa-
lio 14 d. sueina 65 metai. Sa-
vo laiku dar Nepriklausomo
je Lietuvoje Kl. P. buvo žy-
mus sporto veikėjas. Jis buvo
rinktas visos Lietuvos sporti-
ninkų 1924 m. Futbolo Lygos
ir 1925 m. Lietuvos Sporto
Lygos (viso krašto) pirminin-
kais. Susikūrus Sporto Rūma-
ms, Kl. Prielgauskas buvo pa-
kviestas minėtų Rūmų direk-
toriaus Dr. A. Jurgelionio vi-
sos Lietuvos sunkiosios atle-
tikos pirmininku ir vadovu.
1932 m. Kl. P. vadovavo Lie-
tuvos rinktinės viešnagai
(Toune) po Šveicariją, kur
buvo sužeistos 3 rungtynės:
Winterthure, Berne ir Zueri-
che, kurių balansas buvo 10—
8 Šveicarijos naudai.

Minint šiam sporto vetera-
nui 65 metų jubilėjų, vertėtų
ypač mūsų jauniesiems sporti-
ninkams prisiminti tą seną
sporto veteraną, Dabartiniu
metu jis jau yra nedarbingas,
nes po sunkių 3 operacijų yra
netekęs daug sveikatos. Teko
patirti, kad artimesni jo Bi-
čiuliai žadą spalio 18 d. suruo-
ši pagerbimo kavutę.

Kl. Prielgauskas, kiek svei-
kata leidžia, ir dabar gyvai da-
lyvauja lietuvių periodinėje
spaujoje, platina laikraščius;
yra Kanadoje suruošęs du
spaudos balius ir kita.

J. K-kas.

TRADICINIS N. METŲ

sutikimas ir šiemet yra ren-
giamas KLB Hamiltono ap-
valdybos Royal viešbutyje.

NEPAMIRŠKIME,

kad spalio 17 d. sporto klu-
bas Kovas ruošia krintančių
lapų balių Royal Connaught
viešbutyje. Atsilankykime
kuo gausingiausiai, nes prog-
rama bus labai įdomi ir nuo-
taikinga.

LIETUVOJE MIRĖ J. LIUDZIUS

Hamiltono praktikuojančio
adv. Ant. Liudžiaus (20 King
St. E.) tėvas Juozas Liudžius
mirė Lietuvoje kovo 7 d. Ta-
čiau apie jo mirtį žinia gauta
neseniai.

PRAEJUSI LIETUVIŲ DIENA HAMILTONE

yra plačiai komentuojama ko-
lonijos lietuvių tarpe ir džia-
giamasi gažiu pasisekimu. Ne-
žiūrint, kad plačiai buvo vesta
priešiška propaganda, VI Ka-
nados Lietuvių Diena sumušė
visas ankstyvesnes Dienes su
traukdama rekordinį dalyvių
skaičių. Praėjus Lietuvių Die-
nai, Organizaciniam Komte-
tui dar nespėjus paskelbti kiek
svečių dalyvavo, o jau puoli-
mas pradėtas. Kaikas teigia,
kad VI L. D.-nos koncertas tu-
rėjęs mažiausią dalyvių skai-
čių iš visų Dienų. Kiek šis tei-
gimas teisingas, galima matyti
iš šių skaičių: rugsėjo 5 d.,
šeštadienį, sporto rungtynėse
parduota 315 bilietų, šeštadie-
nio vakare - pobūvyje 1,554 bi-
letai, tai bendras tos dienos da-
lyvių skaičius yra 1,869 sve-
čiai. Rugsėjo 6 d., sekmadienį,
akto-koncerto metu parduota

LONDON, Ont.

Agentūra "GINTARAS"

(K. KUDUKIS)

LONDON, ONTARIO

1702 Whitehall Drive.

Tel. GL. 1-0821

Ivairūs siuntiniai ir vaistai į Lietuvą ir kitus kraštus.
Čia gaunamos visokios lietuviškos knygos, vadovėliai,
ir atvirutės. Parduodami įvairūs vokiški radio aparatai
ir patefonai. Philko firmos televizijos aparatai.

ŽYMAI ŽEMESNĖS KAINOS KAIP KITUR.

Darbo valandos: nuo pirmadienio iki penktadienio nuo
4 val. po pietų, šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 val. r.

Šituos piliečius — Marc Wald kairė, Mike Ferby centre
ir Jack Jensen girdime per radiją ir matome CBC televizijoje.

PASAKOJA...

Atkelta iš 2-ro psl.

kas. Ypatingųjų Skyrių žinią.
Visą 1939-1940 metų žiemą
NKVD „valė“ rytinę Lietu-
vą, veždama į Rusijos gilumą
buvusius Lenkijos piliečius
ir čia atsidūrusius iš Lenki-
jos lenkus.

Buvo nustatyta, kad turi bū-
ti išvežti. visi valdininkai, ka-
rininkai, policijos ir žandarme-
rijos tarnautojai, pramonini-
kai, stambūs prekybininkai,
veiklūs politinių partijų žmo-
nės (žinoma, išskyrus komu-
nistus). Buvo išvežami net ir
seniai pensijoje esą karininkai.
Šių atsiminimų rašytojas
pats daugelį kartų buvo gavęs
įsakymą daryti suėmimus ir
išvežimus.

Šios „operacijos“, arba pa-
prasčia — suėmimai buvo da-
romi tokiu būdu: Nustatius
išvežimą,

DIDELĖJE PASLAPTYJE BUVO DAROMI PASIRUOSIMAI.

Vilniaus apygardos NKVD
valdybos viršininkas Sokolov
sušaukdavo specialų susirinki-
mą. Susirinkime kiekvienas
dalyvaujantis „operacijos“ vy-
kdytojas gaudavo iš anksto pa-
ruoštus suėmimų orderius. Or-
deriai visada būdavo parašyti
paties Sokolov'o. Juose būda-
vo pažymėtas vardas, pavar-
dė, gimimo data ir adresas,
bet niekuomet nebūdavo para-
šyta suėmimo priežastis.

Gavęs orderį, turėdavo iš-
klausyti Sokolovo nurodymų
ir įspėjimų. Eeą, suimtas tu-
ri ginklą, yra sovietijos prie-
šas.

880 programos, 300 su garbės
kvietimais ir nemokamai įleis-
ta 85 vaikai, tad viso 1,365 as-
menys (į šį skaičių neįeina
apie 100 programos dalyvių,
kuriems dėl vietos stokos nebu-
vo rezervuotos salėje kėdės).
The Hamilton Spectator apra-
šydamas šią šventę paduoda
1,200 asmenų skaičių. Tad iš
viso per abi dienas turėta 3,234
svečiai. Reikia didžiulis ir
džiaugtis tokiu dalyvių skai-
čiu.

J. D. gas.

Ir tyliai, kad kaimynai to
nepastebėtų. Sokolov sakyda
vo: juo mažiau žmonių žino
apie „operacijas“, juo geriau.
Ypatingais atvejais, Sokolov
pasikviesdavo skyrių viršininkus
ir juos įpareigodavo atlikti
atsakingesnius darbus. O jeigu
jie tiesiogiai „operaci-
jose“ nedalyvaudavo, tai visą
naktį budėdavo įstaigoje.

BUVO NUSTATYTAS SUĖMIMO BŪDAS.

Radus orderį įrašytą ad-
resą, vykdąs suėmimą asmuo
turėjo namus apstatyti sargy-
bomis, kad suimtas nepabėg-
tų. Po to, paėmęs veina ar du
kareivius, jis turėjo įeiti į bu-
tą ir patikrinti asmenų doku-
mentus. Išitikinęs, kad apkla-
usiamasis yra įieškomasis as-
muo, operacijos vykdytojas
klausdavo, kur yra jo ginklas.
Iš mano suimtųjų nė vienas
gera valia ginklo neatidavė.
Tada sekė krata. Ji pap-
rastai ginklo neatrasdavo, bet
tuo pat metu būdavo paima-
mi dokumentai, fotografijos,
laiškai. Po to buvo praneša-
mas suėmimas ir sudaromas
protokolas, kurį pasirašydavo
suėmimo dalyvavę kareiviai ir
suimtojo giminės.

SUIMTAJAM BUVO 'LEIDŽIAMA PASIIMTI:

1—2 poros baltinių, 2—3 die-
nom maisto produktų ir pini-
gai. Asmens dokumentai iš jo
būdavo paimami. Suimtas
buvo vežamas į NKVD sky-
rių, ten atiduodamas su doku-
mentais, ir „operacijos“ vyk-
dytojas išvykdavo daryti nau-
jo suėmimo. Taip per vieną
naktį vienas NKVD valdininkas
kas suimdavo 4—5 asmenis.
Dienos metu niekad suėmi-
mai nebuvo daromi. Vykdyto-
svečiai. Reikia didžiulis ir
džiaugtis tokiu dalyvių skai-
čiu.

D. b.

Taupyk ir skolinkis kredito kooperatyve

„PARAMA“

Paskola 1 asm. iki \$3.000.—

Paskolos, indėliai ir gyvybė apdrausta.

Darbo valandos:

Pirmad. ir penktad. nuo 10—12 v. ryto ir 5½—9 v. vak.
Antradieniais nuo 10 — 12 v. ryt. ir 7 — 9 val. vak.
Trečiadi. ir ketvirt. nuo 10—12 val. ryto. Vak. uždaryta

Rūstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

Tel. LE 2-8723.

Kuprevičiaus koncertas spalio 18. - Ruoškimės!

MONTREAL

MONTREALIO LIETUVIŲ SV. KAZIMIERO PARAPIJOS SEIMELIUI RINKTI

komisija sudaryta ir skelbia: kad visos organizacijos iki lapkričio mėn. 8 d. turi pristatyti kandidatų sąrašus rinkimų komisijai. J. Ladygai 100 Rawson St. Dorval, P. Q.

Asmenys, nepriklausantys jokiai organizacijai, surinkę 10 parašų gali išstatyti kandidatą.

MONTREALIO LIETUVIŲ DRAMOS TEATRAS

spalio 9 d. naktį traukiniu išvyksta į Clevelandą, kur spalio 11 dieną pastatys Balio Sruogos „Milžino paukštmėję“, gerai reklamuojamą „Dirvos“, bet ir vertą reklamą.

Teatras turi pigią kainą geležinkelio bileto ir mielai jį perleistų asmeniui, kuris norėtų nuvykti į Clevelandą. Tuo reiškia galima pasiteirauti K. Velskos telefonu: MO 9-7055.

MIRĖ SENAS ATEIVIS

Vilemardietis Benediktas Šakinskas rugsėjo 30 d., 5 val., vakaro mirė savo namuose, susilaukęs 68 metų amžiaus. Į Kanadą buvo atvykęs 1908 metais. Kūlė iš Gražaičių kaimo, Žagarės valsčiaus.

Velionis B. Šakinskas paliko nuliūdime žmoną, tris dukteris, devynis anūkus ir vienerius sūnus — Ponį Vaupšienę ir Jokūbauskienę. Mirusis paliko laidojimo 3 dieną per Sv. Kazimiero parapiją, Montrealio kapuose. Užsėjusi visieji, netekusieji savo brangaus asmens.

● P. Jurkus, MacGill universitete baigęs mineralogijos specialybę mokslus, ruošiasi Master laipsniui gauti.

● Parapijiečių lankymą - kalėdojimą AV parapijos kunigai pradės šio mėnesio 12 dieną.

● AV bažnyčios rinkliavoje, aną sekmadienį suaukota 286. 40 dol. Šioje sumoje buvo 100 dol. mūsų bažnyčios vargonų fondui.

● Sūnų ir Dukterų dr. jos susirinkimas bus spalio 13 d., 8 v. v. 1173 Drummond.

DR. J. ŠEMOGAS
Office 5441 Bannantyne (kamp. Woodland)
Verdun. Tel. PO 7-3175.
Priėmimo valandos: pirmadienį ir ketvirtadienį 7—9 p. m. antradienį ir penktadienį 2—4 p. m. trečiadienį 2-4 ir 7-9 p. m. šeštadienį 11—1 p. m. arba pagal susitarimą. Namų tel. PO 6-9964

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. J. MALIŠKA
Pacientai priimami iš anksto susitarus 9 a. m. — 10 p. m. išsky. antradienį iki 6 v. p. m.
5441 Bannantyne, (kampas Woodland)
Tel.: PO 8-4547
Namų: PO 8-0496

Nosies, gerklės ir ausų specialistas ir chirurgas
Dr. R. CHARLAND
78 St. Joseph Blvd. W.
VI 2-9958

Dr. E. Andrukaitis
956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

SV. KAZIMIERO PARAPIJOS VARGONININKO

Kazimiero Žižiūno 35 metų vargoninkavimui ir visuomeninė veikla įvertinti ir pagerbti lapkričio 7 dieną, šeštadienį, Sv. Kazimiero parapijos salėje ruošiamas iškilmė. Tam tikslui yra sudarytas specialus komitetas, kuris maloniai prašo visus Montrealio lietuvius parengime dalyvauti ir tą dieną palikti šiai iškilmei, nieko didesnio tą dieną neruošiant.

SLA NARIŲ SUSIRINKIMAS,

įvykęs sekmadienį, ryšium su JAV valiutos svyravimu, nutarė, kaip ir anksčiau, iš narių imti mokesčius kanadiško dolerio skaičiavimu, bet ne JAV, kuris svyruoja kas dieną ir kas valandą. Norint mokesčius imti JAV doleriais kursų reikėtų užvesti sudėtingą buhalteriją, kuriai 123 kuopa neturi galimybių. Bet kadangi valiutų skirtumas gali būti dar didesnis, tai nutarta šį klausimą spręsti metų gale visuotiniame susirinkime, kuris nutars, kas su skirtumo rezultatais daryti.

NAUJAS SAMBURIS A. VARTŲ PARAPIJOJE

Siekiant padėti mūsų lietuviškajam jaunimui ugdyti gilią bei jautrą lietuviškumą ir krikščioniškumą, mūsų parapijoje yra kuriamas Marijos Sambūris. Jam vadovaus tėvas J. Borevičius ir organizacinio darbu rūpinsis Sesele Celina. (AV):

● Pp. Jukneliai, ilgesnį laiką gyvenę už Montrealio ribų, dabar sugrįžo į Montrealį ir čia pastoviai apsigyveno.

● Pp. P. Girdžiū vyresnysis sūnus išvyko į Europą, kur parapijoje studijuos mediciną.

Dr. A. O. JAUGELIENĖ
Dantų Gydytoja
1410 Guy St.,
(Bank of Toronto Bldg.)
I augštas, 11 kamb.
Tel. WE 2-6662

Priėmimo valandos pagal susitarimą nuo 8 iki 10 val.
Namų tel. PO 8-8096

ADVOKATAS
STASYS DAUKŠA, LL. D.
Suite 25—26
152 Notre Dame St. E.
UN 1-8933

ADVOKATAS
JOSEPH P. MILLER,
B. A., B. C. L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
Montreal. University 6-7026

Res.: 40 Lafleur, LaSalle, tel. DO 6-1570

NOTARAS
JUOZAS BERNOTAS
B. A., B. C. L.
215 St. James West,
7 augštas.
Tel.: AV 8-3115.
Namie 2654 Hogan
Tel.: LA 5-7023, 7—9 v. v.

NOTARAS
MILTON W. WINSTON,
B. A., B. C. L.
Suite 504 ir 505
4 Notre Dame St. E.
Montreal. UN 6-6556

VAKARIENIŲ SEZONO ATIDARYMUI

ši šeštadienį, spalio 10 d., 7.30 val. vakaro

SV. KAZIMIERO PARAPIJOS

vakarienė

bus labai turtinga, puikiai paruošta, skanių valgių ir labai įvairi. Be to bus labai turtinga loterija ir specialus bufetas. Kas atsilankys, liks patenkintas. Visi kviečiami atsilankyti.

MOKYKLŲ PARENGIMAS K. L. K. MOTERŲ DR. JOS

šeštadienį nebuvo toks gausus žmonių, koks buvo tikėtasi kad bus. Tur būt todėl, kad nebuvo išsamesnės informacijos, nes pav. nebuvo žinoma, ar bus vakarienė ir kad bus programa, o buvo gausi ir puiki vakarienė, labai didelė loterija ir solistas iš Bostono B. Povilavičius gražiai padainavo arijų iš Verdi Bocca Negra, Mozarto Figaro vestuvių ir dainų — Oi kas sodai, Kur bakažė ir Oi greičiau. Atsilankiusieji parengimu buvo patenkinti ir gerai pasiūlo, grojant gerai muzikai.

Mokyklų baltos loterijos auksas po 2 dol.: V. Liesunaitis, V. Gurčienienė, P. Kisieliene, Navikienienė, J. Adomonis, J. Kevičius, Kačergienė, K. Aržulaitis, J. Stropus, P. Juodkojis, L. Ptašinskas, M. Kasperavičienė, Alionis, Vapsva, O. Šulmistrinė; po 1.50: Dalmonienė; po 1 dol.: Šlapšinskas, Burčikas, Ivaškevičius, Janušauskas, Kerbelienė, V. Giriūnienė, R. Slizaitytė, J. Kiriškienė, R. Žukauskai, P. Zirniskai, K. Baltuška, Zizas, Z. Barisas, Naruševičius, C. Bobelis, P. Piečaitis, J. Valiulis, A. Navickas, E. Bašauskas, A. Musinsky, Mrs. Kelly, N. Gudžiūnas, Šlekys, M. Marchalant, L. Šimonėlis, J. Vičas, Lapėnai, Lurietoka, A. Mokolajūnas, Aleksejūnaitė, Kinderienė, E. Paunksnienė, Miškinis, Salalėnė, Škuda, P. Kerevičius, B. Bendžienė, M. Jonelienė, P. Kležys, V. Gečas, J. Šveikauskienė, A. Mockus, D. Šeškevičienė, J. Ladyga, A. Vilimas, Vazalinskas, Radzevičienė, Tauterienė, J. Budėnas, T. Kumza, L. Leipus, Otto, K. Sitkauskas, L. Balzaras, D. Jurkus, P. Rudinskas, J. Burba, J. Adomaitis, M. Juodviršis, A. Čepulis, A. Brilvicas, P. Dumašius, J. Šeidys, p. Murauskienė, G. Montvilienė, J. Adomaitis, Bendžaitienė, J. Vizgirda, Jaunius; po 50 ct. Glaveckienė; daiktai — NN, Šukys, Martaitienė, J. Keršys, J. Petrušienė, M. Piečaitienė, Mažeika, Vaitkutienė, Renkytė, Zinkevičius, Žitkaitė, Čekauskienė, Zabieliuskienė, G. Daukšienė, Makauskienė, Vasiliauskienė, J. Bunienė, J. Strėlienė, Juraitienė, Valinskienė, Zizienė, S. Vasiliauskienė, V. Vasiliauskas, V. Vasiliauskaitė, J. Šiaučius, M. Mikalauskienė, J. Andriulionis, A. Mecelis, M. Mažeikienė, A. Keblys, A. Radvičienė, K. Toliušis, K. Balzaraitienė, Jermalavičienė, P. Giržius, A. Gustainienė, Matulienė, Barauskienė, Gaurys, S. Reutas, Rašytinienė.

Lietuviai kviečiami stoti į Klubą. Būti Klubu šerinku yra toks kelias: įstoti pirmą į Pašalpinę ir tada gaunama teisė įsigyti šerų.

Klubu sekretoriui Pranui Šimelaičiui išsikėlus gyventi už Hamiltono, nauju Klubu sekretorium bus Klubu valdybos narys P. Alinauskas.

ROSEMOUNTO ŠEŠTADIENINĖS MOKYKLOS

mokinių tėvų susirinkimas yra paskirtas ši šeštadienį mokykloje, tuojau po pamokų, 12 val. 30 min. Visi tėvai maloniai kviečiami atsilankyti, nes susirinkime bus aptariami visi prasidėjusių mokslo metų reikalai, kurie yra svarbūs vaikams, mokytojams ir tėvams. Visi atsilankykime, nes tokiu atveju viskas geriau ir pilniau galima bus išsiaiškinti.

DIDELI ATLAIDAI AV

parapijoje įvyks Kristaus Karaliaus šventės proga, spalio 23, 24 ir 25 dienomis.

● M. Šulmistras LaSalle, Brodway gatvėje parduoda naujus namus. Gal kas iš lietuvių nori pirkti?

● P. Kalvaitis Verdune nusiėjo namus ir čia pastoviai apsisistojo.

● Zvingelytei-Krikščionienei švento Kazimiero salėje A. Juškenės iniciatyva buvo suorganizuota šaunios gimtųjų suktuvės, kuriose dalyvavo daug žmonių.

PIGIAUSIOMIS KAINOMIS

siuntinius siunčia A. Kavaliūnaitė. Siunčia per Angliją ir Švediją į Lietuvą ir kitus šio vietų kraštus: medžiagas, odą, avalynę, siuv. mašinas, vaistus, ir kita. Siuntiniai garantuoti apdrausti. Teirautis A. Kavaliūnas, WE 2-3709 arba HU 6-1479

ISNUOMOJAMAS

kambarys vienam asmeniui, Rosemoute, 12 Avenue, 5785 nr. Teirautis galima ir telefonu RA 2-4449

PARDUODAMA

laisniuota groserija pačių apsitarnavimas, įsteigta prieš 40 metų, 125 tuzinai alaus parduodama kas savaitę, nėra skolininkų, be agentų.

2383 Centre St., (prie Charlevoix).

TAUPLYK, SKOLINKIS kredito kooperatyve „LITAS“

Santaupos pilnai apdraustos. Augštos palūkanos. Paskolos duodamos betkokiam geram tikslui. Ved. D. Jurkus, PO 7-4280. Pirm. A. Norkelūnas. RA 7-3120. Veikia sekmadienį 11-1 val. A.V. par. salėje, Banko kambary.

TORONTO

LABAI SVARBUS SLA SUSIRINKIMAS

VILNIAUS DIENOS MINĖJIMAS

Ši sekmadienį, spalio 11 dieną, 2 val. po pietų Lietuvių Namuose yra šaukiamas visuotinis 236-sios SLA kuopos narių susirinkimas, kuris yra tuo svarbus, kad jis yra įžanginis narių susirinkimas prieš švenčiant 25-rių metų sukaktuvės.

Šiuo susirinkimu 236-ji SLA kuopa savo tarpe paminės sidabrinės Toronto SLA kuopos sukaktuvės. Tai bus narių ir jų svečių savybės su buvimas, su kavute. Kviečia mi ne tik visi nariai, bet ir svečiai bei besidomį šia organizacija.

25-rių metų sukaktuvės yra labai reikšmingas SLA organizacijos Toronto faktas, todėl šio susirinkimo metu bus galutinai aptartas ir jubilėjinis minėjimas, kuris nustatytas spalio 31 dieną.

Visi kuopos nariai, kandidatai ir visi jos bičiuliai maloniai prašomi spalio 11 d., 2 v. po pietų susirinkti Lietuvių Namų patalpose.

TORONTO APYL. TARYBOS

rinkimams jau pasiruošta. Gauda pakankamas kandidatų skaičius. Rinkiminė komisija jau tvarko sąrašus. Rinkimai į Tarybą bus spalio 25 d.

● Solidarumo mokeskis preitą sekmadienį jau pradėtas Toronte rinkti.

PROGA ĮSIGYTI SKLYPUS

Pranešame lietuviškajai visuomenei, kad parengtoji subdivizija „Tulips Gardens“ prie Simcoe ežero (1/2 mylios nuo Keswick) šiemet lietuviams parduodami sklypai 25 — 30% pigiau.

Minėti sklypai iš viso paskutiniai pietų pusę ežero, turintieji tiesioginį prie to gražaus ežero priėjimą. Virš 50 lietuvių vilų ir įvairių būstų jau yra prie Lake Simcoe. Sklypai šioj vasarvietėj yra artimiausi prie Toronto (42 mylios); daugelis ten nuolatina gyvena ir kasdieną važiuoja į darbus. Sklypai yra sausoje vietoje, prie ramios, nuolaidžios smėlio dugno įlankos; puiki maudymuisi ir žuvalimo vieta. Sklypų (dvi gubo dydžio — virš 15.000 kv. pėdų) kainos nuo 600 dol.

Smulkesnių žinių prašome kreiptis: J. Kaškelis, 1077 Bloor Str. W. (Morkis, Real Estate), Toronto. LE 4-8459.

REIKALINGAS

darbininkas prie statybos; jaunesnio amžiaus, dirbęs statybos darbu.

Galima dirbti vakarais arba šeštadieniais.

Kreiptis: L. Jaugelis, 52 Guilbault, Montreal. Tel. VI 2-7588

Turime galimybės investuoti pinigų paskoloms dėl namų — mortgage. Pirmo mortgage iš 6½—7%. Antri mortgage iš 10—12%.

District Estate Brokers P. Adamonis VI 2-8501

DISTRICT ESTATE BROKERS

177 Sherbrooke St. W. VI 2-8501

D. N. Baltrukonis CR 6-5075
F. Jasutis ..... LA 2-7879
A. Markevičius ..... CR 9-7993
A. Budriūnas ..... RA 2-8035
P. Adamonis ..... RA 2-2472
P. Baltuonis ..... LA 6-2084
Pr. Rudinskas ..... HU 1-2957

Sekite mūsų skelbimus apie paskirus objektus N. L., T. Ž., Star, La Press.

Rengiamas spalio 11 d., 1 val. „Tėvynės Prisiminimų“ radio programa bus pritaikyta tai dienai.

3 val. 30 min. išskilingas aktas Pranciškonų salėje. Akto metu tars trumpą žodį K. L. B. Kanados Kr. V-bos pirm. Meilus ir svečias iš J. A. V. vilnietis adv. Lazdinis padarys įdomų pranešimą iš Vilniaus gyvenimo vokiečių okupacijos metu. Meninę dalį išpildys solistai J. Sriubiškienė (nauja Toronte), V. Bigauskas, Toronte vyru kvartetas, visiems akomponuojant muz. St. Gailevičiui ir Dramos Studijos mokinė stud. Ž. Nalivaikaitė, kelis kartus pasirodžiusi T. V.

Prašome Toronte lietuvišką visuomenę kuo skaitlingiausiai dalyvauti, parodyti, kad mums Vilnius brangesnis negu lenkams ar gudams.

Sventės Rengimo Komitetas.

LIETUVIŲ EVANGELIKŲ LIUTERONŲ PAMALDOS TORONTE.

Išganytojo liuteronų bažnyčioje 1601 Bloor Street West ir India Road kampe, spalio 18 d., 1 val. po pietų, įvyks pamaldos, kurias atlaikys kunigas Povilas Dilys. Maloniai prašome Toronte lietuvišką visuomenę kuo skaitlingiausiai dalyvauti, parodyti, kad mums Vilnius brangesnis negu lenkams ar gudams.

THE ART GALLERY OF TORONTO

(Grange Park, Toronto 2B) atidaro žiemos sezono parodų ciklą, kuriuos pradėtos spalio 4 d. koncertu Skulptūros skyriuje. Privatių kolekcijų tapybos paroda tęsis ligi spalio 18 d. Be to bus serija paskaitų ir pasikalbėjimų šia visą savaitę. Pasikalbėjimai pajauirina mi kavute.

Nuo spalio 22 ligi lapkričio 8 d. bus 13-toji metinė paroda ir dabartinės tapybos dalykų parodavimas. Spalio 14, 21 ir 28 dienomis 7.15 val. p. m. bus paskaitos, kūrinių demonstracija ir filmai, o kad kas norės, nuo 4.45 iki 7.15 bus lengva vakarienė. Visi kviečiami dalyvauti.

SPORTO KLUBO „VYTIS“

stalo teniso treniruotės įvyksta antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 val. vak. sv. Jono Krikštytojo par. salėje.

Paskutiniąjį lietuvių stalo tenisininkų laimėjimai yra šios parapijos nuopelnas, kuri leidžia savo sale sportininkams naudotis dovanai.

PARDUODAMI NAMAI

Cote St. Paul. Brisset gatvėje, prie Aušros Vartų bažnyčios — duplexas 4 ir 5 kambarių, centrinis šildymas, kaina 18,500 dol. Pasiteirauti PO 8-5702.

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktorius
IGNAS GURČINAS
3260 Curatteau
Montreal. Tel. CL 5-5515

Juozas Gražys

siuva naujus ir taiso senus kailinius paltus.

Didelis kailių pasirinkimas. Darbas sąžiningas ir pigesnis negu kitur.

Skambinti:

8—6 val. AV 8-2352; po 6 val. MU 1-5937.